

Ponedjeljak, 23. januar 2006.

Svedok Milan Kotur

Optuženi je pristupio Sudu

Otvorena sednica

Početak u 9.06 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Neka svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK KOTUR: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite sedite. Gospodine Miloševiću, možete da počnete.

GLAVNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče Kotur, dobro jutro.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Dobro jutro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da se predstavite, recite nam kratko vaše kretanje u službi, vaše obrazovanje?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja se zovem Milan Kotur, rođen sam 23. septembra 1947. godine u Indiji, pokrajina Vojvodina u Republici Srbiji. Po završetku srednje i osnovne škole, gimnazije prirodno-matematičkog smera upisao sam Vojnu akademiju kopnene vojske, smer pešadija koju sam posle četiri godine završio i proizveden sam u prvi čin oficira potporučnika kad sam upućen u Petu armijsku oblast u Zagreb na prvu dužnost. Pored Vojne akademije završio sam i Komandno-štabnu akademiju u trajanju od dve godine, završio sam i najvišu vojnu školu, Školu nacionalne odbrane. Pored tih škola završio sam i nekoliko kurseva. Najznačajniji su kao skijaško-diverzantski kurs, obaveštajni kurs i viši obaveštajni kurs. Dužnosti koje sam obavljao, značajnije su bile komandir izviđačkih jedinica, obaveštajni oficir u puku, bio sam obaveštajni oficir u diviziji. Od komandnih dužnosti

značajni su bili komandant bataljona i komandant brigade. Od operativnih dužnosti obavljao sam poslove načelnika štaba brigade, načelnika odseka za operativne poslove u korpusu i načelnika odeljenja za rodove u korpusu kada sam i penzionisan prošle godine 31. marta. Kretao sam se ... Promenuo sam 10 garnizona u toku moje službe, od Zagreba, Varaždina, Koprivnice, Leskovca, Kuršumlije, Kosovske Mitrovice (Mitrovice), Prištine (Prishtina), ponovo Leskovac i Novi Sad, gde sam u Novom Sadu penzionisan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Rekli ste da ste rođeni u Indiji. Da li su vaši dugo živeli u Indiji?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Moji roditelji su posle Drugog svetskog rata došli u Indiju 1946. godine, inače su živeli na prostoru Hrvatske, na prostoru Korduna, tačnije i Like. U toku Drugog svetskog rata porodica mi je dosta, što se tiče očeve i majčine strane nastradala u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj kako se tada zvala, tada su stradali nekoliko stotina hiljada ljudi samo zato što nisu bili Hrvati. I posle otac i majka su mi došli u Indiju, a druga rodbina mi je ostala u Hrvatskoj da se 1995. godine od dejstvom oružanih snaga Hrvatske u takozvanoj "Olujji" izvukla na prostor Srbije i danas žive od Šida, preko Novih Karlovaca, Batajnice, Nove Pazove, Zemuna pa sve dole do Novog Pazara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite, koji je bio vaš zadatak na Kosovu i Metohiji, pri tom mislim na ovaj period neposredno pred rat i u toku rata?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam što se tiče moje osnovne dužnosti pre rata i u toku rata bio načelnik pešadije u komandi Prištinskog korpusa, ali sam pre rata naredbom komandanta Prištinskog korpusa od 23. oktobra 1998. godine određen u tim u Prištinskom korpusu koji je brojao pet oficira i koji je imao zadatak da realizuje obaveze Prištinskog korpusa proistekle iz sadržaja sporazuma OEBS-a (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) i NATO za verifikaciju na Kosovu i Metohiji i ja sam bio na čelu toga tima. Početkom rata bio sam na čelu jednog tima koji je imao zadatak da izvrši kontrolu i obilazak jedinica koje su posedale zone odbrane i zatvarale pravce koje sa prostora od Makedonije izvodi na prostor Kosova i Metohije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala vam, zadržaćemo se sada na ovoj vašoj dužnosti. Vi ste dakle bili na čelu tima koji je bio određen od strane

Prištinskog korpusa za vezi sa Verifikacionom misijom OEBS-a (OSCE Kosovo Verification Mission)?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde imamo jedan veliki broj dokumentata. Da li su svi ti dokumenti, u stvari, proizvod vaših aktivnosti u timu i na čelu tog tima koji je bio određen za odnose sa Misijom OEBS-a?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Sve dokumente koje tu posedujem, oni su bili prizvod moga rada i tima u periodu dok je bila Verifikaciona misija na Kosovu i Metohiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opišite kratko, zaista najkraće, šemi Kosovske verifikacione misije kako je funkcionisala? Imate ovde u tabulatoru broj 2 šemu organizacije.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa Kosovska verifikaciona misija ona je bila, na čelu te misije je bio gospodin Voker (William Walker) koji je imao svoj izvršni sekretarijat, imao je izvršni savet, imao je svoje pomoćnike. Imao je pomoćnike za policiju, za politička pitanja, imao je šefa osoblja, imao je gospodina Kelera (Gabriel Keller) za politiku, Drevenkijevića (Karol John Drewienkiewicz) za operacione poslove i imao je gospodina Bošarda (Bernard Bochar) za neke njegove, ne znam koje su poslove obavljali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi bili u potpunosti upoznat sa sadržinom Sporazuma o Verifikacionoj misiji OEBS-a?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da, ja sam upoznat sa sadržajem OEBS-ove misije za verifikaciju na Kosovu i Metohiji koji se odnosi na rešavanje krize na Kosmetu. Znam da je 16. oktobra 1998. godine u Beogradu potpisan "Sporazum o Misiji OEBS-a za verifikaciju na Kosovu i Metohiji" od strane Ministarstva inostranih poslova Savezne Republike Jugoslavije i predsedavajućeg Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju kojim se predviđalo da OEBS ustanovi jednu Verifikacionu misiju na Kosovu i Metohiji uključujući obaveze Jugoslavije da se ...

prevodioci: Molimo vas da govorite sporije

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: ... poštuju Rezolucija 1160 (UN Security Council Resolution 1160) i Rezolucija 1199 (UN Security Council Resolution 1199). Takođe sporazum je od 15. oktobra u Beogradu potpisao i načelnik

Generalštaba Savezne Republike Jugoslavije i galvnokomandujući za Evropu Severno atlanskog saveza kojima se predviđa uspostavljanje vazdušne verifikacione misije nad Kosovom kao dopunske verifikacione misije OEBS-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste vi bili na čelu tima Prištinskog korpusa ...

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak, gospodine Miloševiću. Pukovniče, traže od vas da govorite sporije zbog prevodioca.

SVEDOK KOTUR: Govoriću sporije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče Kotur, sobzirom da ste vi bili na čelu tima Prištinskog korpusa, recite ukratko kakve su obaveze bile predviđene za Prištinski korpus?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Obaveza ... Odlukom državih organa Savezne Republike Jugoslavije naređeno je da se na celom Kosmetu smanji brojno stanje snaga bezbednosti, misli se na snage MUP-a i Vojske Jugoslavije. I količine njihove opreme na uobičajeni nivo. To jest na nivo pre izbijanja terorističkih aktivnosti sa jednom namerom da se stvore uslovi koji će omogućiti da se što pre obnovi politički proces i reše sva nerešena politička i humanitarna pitanja. Sve jedinice Vojske Jugoslavije ...

prevodioci: Molimo govornike da govore sporije.

SUDIJA ROBINSON: Vi i dalje govorite brzo. Prevodioci vas mole da usporite, jer im je teško da vas prate.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Sve jedinice Vojske Jugoslavije i sva dodatna oprema koja je doneta na Kosovo i Metohiju nakon februara 1998. godine bila je povučena sa Kosova i Metohije. Prištinski korpus, pošto je pokrивao kompletan prostor geografski, mislim na Kosovo i Metohiju i sve ove obaveze koje iz sporazuma o Misiji OEBS-a i NATO-a, izvršavao je Prištinski korpus.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite sasvim kratko, da li je Prištinski korpus ispunjavao sve svoje obaveze koje su proizlazile iz sporazuma sa OEBS-om?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Prištinski korpus je u celini ispunio sve svoje obaveze koje su proistekle iz sporazuma o misijama OEBS-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je bio odgovoran za bezbednost članova misije i kako ste postupali sa njihovim članovima?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Misija OEBS-a i NATO za verifikaciju je uspostavljena na Kosovu uz saglasnost Vlade Savezne Republike Jugoslavije, ista je utvrđena na Kosovu i Metohiji pod punom garancijom Vlade, za njihovu bezbednost i sigurnost uz našu obavezu da im garantujemo i bezbednost u potpunosti je obezbeđena. Misije su bile diplomatska tela sa potpunim diplomatskim imunitetom i prema istima smo se odnosili u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima (Vienna Convention on Diplomatic Relations) iz koje ističu njihove privilegije i imunitet i preuzete obaveze obezbeđenja potpune bezbednosti i sigurnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite da li je za vreme boravka Verifikacione misije i je li u potpuno realizovana ta obaveza garantovanja njihove bezbednosti, da li je bilo bilo kakvih incidenata koji su ugrožavali misiju, govorim o vojsci, policiji i građanima na Kosovu i Metohiji?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Incidenata koji bi ugrozili misiju na Kosovu nije bilo. I ova bezbednost je ispoštovana sve do njihovog povlačenja 20. marta 1999. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste komunicirali sa njima, da li ste ostvarivali neposredne kontakte?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Komunicirali smo sa njima, prvo smo ostvarivani neposredne kontakte i to svakodnevne kontakte i to sa sedištem misije u Prištini, regionalnim centima i koordinacionim centrima. Kontakte smo ostvarivali preko sredstava veze, imali smo namenske i direktne linije sa njima, od mobilnih telefona preko PTT linija, praćenjem Misije OEBS-a za verifikaciju tokom njihove aktivnosti u graničnom pojasu, učešćem u istraživanju okolnosti nastanka incidentnih situacija i obezbeđenjem saradnje sa misijom od strane komandi i jedinica Prištinskog korpusa koje imaju sistem protivvazdušne odbrane čija je upotreba ograničena sporazumom o misiji NATO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste doneli jednu mapu koja se nalazi u tabulatoru 6, a koja pokazuje gde su bili locirani delovi misije na Kosovu i Metohiji. Šta je na njoj predstavljeno?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Možda bi bili dobro da se pogleda, može ovde ... Ovde sada vidimo ovaj prostor koji je ovde obeležen, to je prostor Kosova i Metohije i na njoj su prikazani kompletni organi Kosovske Verifikacione misije koji su oni organizovani na prostoru Kosova i Metohije. Štab misije bio je u Prištini, imali su koordinacione centre i to u svim regionalnim mestima kao što je Kosovska Mitrovica, Peć (Peje), Prizren (Prizren), Gnjiane (Gjilan) i Priština. Svaki regionalni centar je pokrivaio, otprilike ... Njegova zona se, je bila otprilike jednaka zonama okruga i u svim opštinskim mestima oni su oformili koordinacione centre kao što su Klina (Kline), Đakovica (Gjakove), Dečane (Decane) i da ne nabrajam ovde, to su ovi crni ispunjeni krugovi. U svakom većem naseljenom mestu imali su kancelarije odnosno isturena odeljenja svoja. To je, na ovom prostoru se vidi da je bio konkretan prostor Kosova i Metohije pokriven sa organima Kosovske verifikacione misije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada na sledećoj mapi, odnosno na sledećem prikazu u tabulatoru 7, imate šemu međusobnog komuniciranja timova za vezu Treće armije sa misijom OEBS-a. Da li možete to ukratko da objasnite i kako je to funkcionisalo?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ovde je šema međusobnog komuniciranja tima oficira za vezu Treće armije sa Misijom OEBS-a je prikazano, ovom pasusu po liniji komandovanja je bila... U Generalštabu smo imali tim za vezu sa misijom. Komanda Treće armije koja je bila u Nišu i ona je imala tim za vezu sa Misijom OEBS-a. Komanda Prištinskog korpusa imala je svoj tim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste na čelu tog tima?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: I ja sam na čelu toga tima ...

SUDIJA ROBINSON: Pukovniče, prevodioci vas opet mole da govorite sporije. Vi igleda da dosta brzo govorite i morate da budete disciplinovaniji. Hvala.

SVEDOK KOTUR: Komanda Prištinskog korpusa imala je tim za vezu na čijem sam čelu bio ja, a za taj tim su bili vezani oficiri za vezu u garnizonima

u Prištini, Kosovskoj Mitrovici, Đakovici, Prizrenu, Uroševcu (Ferizaj), Gnjilanama i Peći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su to garnizoni koji su bili otprilike nivoa brigade i puka?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste. U svakom ovom garizonu bile su jedinice ranga brigade, puka. I za tim Prištinskog korpusa bili su vezani i oficiri u komadama graničnih bataljona. I 53. granični bataljon, 55. i 57. Sedište 53. graničnog bataljona bilo je u Đakovici, 55. graničnog bataljona sedište mu je bilo u Prizrenu i 57. u Uroševcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Tim Prištinskog korpusa održavao je stalnu vezu sa Verifikacionom misijom u Prištini. A komanda Treće armije to je isto činila, ali povremeno. To se vidi na ovim strelicama koje su ovde prikazane. A Verifikaciona misija u Prištini na svojoj vezi imala je područne regularne centre koji su bili u sedištimu okruga što sam pokazao na prvoj mapi. I to u Prištini, Peći (Peje), Kosovskoj Mitrovici (Mitrovice), Prizrenu (Prizren) i Gnjilanu (Gjilan). Sa ovim područnim kordicioni centrima, dobro je što se vidi na ovoj karti, može, da bi se lakše shvatila razgranatost te same misije, imala je grupe za verifikaciju snaga u naoružanju. I to svaki područni centar. I imao je timove, inspekcijske timove za inspekciju baza i naoružanja oko 23 tima, imao je za nadgledanje unutrašnjih granica od 12 do 15 timova i istražne timove za ispitivanje incidenata i nepoštovanja prekida vatre, grupu za verifikaciju pograničnih operacija i timove za nadgledanje granica prema Albaniji (Albania) i Makedoniji. Po liniji komandovanja tim Prištinskog korpusa bio je vezan za tim Treće armije, a tim Treće armije za tim Generalštaba Vojske Jugoslavije u Beogradu. A tim Generalštaba za vezu sa Misijom u Beogradu održavao je vezu sa kancelarijom za vezu Misije OEBS-a u Beogradu. To se vidi, ovim strelicama pokazana je ta veza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja se nadam da ste sada sasvim objasnili strukturu i organizaciju Verifikacione misije i vaš odnos sa njima. Recite mi kakva je bila saradnja sa Misijom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa saradnja sa Misijom... Prvo ja sam sa Misijom izgrađivao odnose na uzajamnom poštovanju i uvažavanju i smatrao sam ih partnerima u radu, u cilju postizanja mirnog demokratskog i trajnog rešenja problema i ravnopravnosti svih građana Kosova i Metohije. I

mi smo imali neke nesporazume u samome, u tumačenju nekog sporazuma i ostalog, ali mislim da sa naše strane svi ti kontakti su bili vrlo korektni i ni jednog trenutka nisu iz tih relacija izašli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisu nikad izašli iz okvira korektnih odnosa. A recite kako su se ponašali verifikatori u susretu sa vojnicima?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Verifikatori su se u dobrom delu ponašali... Bilo je korektnog ponašanja, a bilo je i ponašanja kada je bilo malo provokacije, malo nerazumevanja. Naročito se to odnosilo kada su hteli ući nenajavljeni u granične pojase, u kasarne, u jedinice koje su se nalzile u prostoru i onda je bilo i provokativnih pitanja nekada, šta ste vi tu, nije vam tu mesto, zar ne može vaš komandant sa nama da razgovara, pokušaj da se nasilno uđe u neku jedinicu da se skloni rampa i tako dalje mislim. To su bili ti pojedinačni slučajevi u toku boravka misije na Kosovu i Metohiji

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to šta ste sad rekli znači da ste vi imali uvek najavu njihovog dolaska ili niste?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Mi nismo imali uvek najavu njihovog dolaska i onda radi toga se često i dešavali ovakvi mali incidenti

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste prema utvrđenoj organizaciji imali neki dogovor o tome kako da komunicirate, da se najave i da realizuju svoje obaveze?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Mi smo još na prvom sastanku sa njima objasnili strukturu naših organa koji postoje na Kosovu i Metohiji u cilju realizacije ovog sporazuma, a u cilju njihovog odnosa kako sa njihovim centrima na terenu tako i sa našim oficirima za vezu. A isto tako i odnos našeg tima Prištinskog korpusa sa samom misijom u Prištini. Iz tog našeg dogovora mi smo se dogovorili da svi kontakti koji treba da se održe u prostoru moraju prethodno biti najavljeni 24 časa. To se u početnom periodu nije posebno poštovalo, jer su izgradili jedan vrlo rigidni metod, agresivni metod, arogantan metod u nastupu. Jednostavno su ignorisali ovaj dogovor. Onog momenta kad su to prestali tako da se ponašaju, tada je i saradnja postala daleko efikasnija i bolja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste imali dnevne sastanke sa verifikatorima. Šta su bile teme tih sastanaka? I na kakve ste probleme nailazili? Da li ste uspevali da ih rešite na tim sastancima?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa teme, sve što se dešavalo na prostoru Kosova i Metohije, to je bila tema dnevnih sastanaka. Znači sve incidentne situacije, sve situacije koje su se desile uz objašnjenje da se nije razumelo o čemu se radi, svi ovaj, zahtevi koje su imali verifikatori u cilju kontrole i obilaska jedinica rešavani su na tim dnevnim sastancima. I uspeali smo to rešiti skoro potpuno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ko je sve bio prisutan na tim dnevnim sastancima?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Na tim dnevnim sastancima koje smo mi vodili sa predstavnicima Misije OEBS-a bio je uvek prisutan neko iz tima koji je vodio zapisnik ili, mi smo imali u Prištini i jedan punkt saveznog Ministarstva inostranih poslova koji je brojao od devet do 11 ljudi ili neki od predstavnika saveznog Ministarstva inostranih poslova koji je vodio zapisnik kao i prevodilac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakva je bila situacija u vezi sa ulaskom verifikatora u granični pojas, kakav je bio stav misije, šta su zahtevali od vas, kakav je bio dogovor kako da se postupa?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Po sporazumu između naše, Savezne Republike Jugoslavije i OEBS-a, granične jedinice su ostale u svom graničnom području da vrše obaveze obezbeđenja državne granice. Kao i sve jedinice koje su bile na dubinskom obezbeđenju državne granice ostale su na svojim mestima. Granični pojas je bio proširen negde oko pet kilometara i sve ove snage kako granične tako i ove za dubinsko obezbeđenje granice nalazile su se u tom pojasu. U tom graničnom pojasu postoji poseban režim što je regulisalo Pravilo granične službe. Sobzirom da su sve jedinice u graničnom pojasu naoružane sa bojevom municijom i izvršavale, ja bih rekao to je možda jedini ili među jedinim od zadataka u miru koji se izvršava u borbenim uslovima. Zato ulazak u cilju bezbednosti ljudi, stanovništva i verifikatora, ovde konkretno o njima govorimo, bilo vrlo značajno da se ne ulazi bez oficira za vezu i najave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li jedini zahtev sa vaše strane bilo da kad se ulazi u granični pojas bude prisutan oficir za vezu?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Samo je bio jedini naš zahtev u cilju bezbednosti verifikatora da se njihova misija ili neki njihovi zahtevi u vezi odnosa sa stanovništvom ili kontrola graničnih jedinica ili pojedinog organa

graničnih jedinica, jer i na to su imali pravo, da bude samo najavljen i može da se ostvari samo sa oficirom za vezu.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, u kom pravcu se krećemo sada sa ovim dokazima? Na koji način se to odnosi na optužbe iz optužnice? Ja mogu da shvatim relevantnost do određenog stepena, ali mi nije jasno zašto treba da provedemo toliko vremena slušajući o Verifikacionoj misiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa zato što je Verifikaciona misija odigrala izvesnu ulogu u pripremi rata protiv Jugoslavije i ja želim da to vidimo iz svedočenja čoveka koji je bio na čelu tima Prištinskog korpusa koji je sa njima saradaivao. A drugo, ovde je svedočilo nekoliko članova Verifikacione misije i ja ću da ga pitam u vezi sa tvrdnjama koje su oni izneli u njihovim svedočenja.

SUDIJA ROBINSON: To je ono šta bih ja hteo da čujem. Mislim da smo čuli dosta pozadinskih informacija o samom radu Verifikacione misije. Molim vas da sada pređete na taj deo izvođenja dokaza. Mislim da će to da nam bude korisnije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, doći ću ja vrlo brzo na taj deo. Jedno pitanje, pukovniče Kotur, opšte. Da li je Verifikaciona misija bila objektivna, da li su, po vašem mišljenju, izveštavali onako kako se događaji desili zaista?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja ne bih mogao biti siguran da je misija bila objektivna u izveštavanju. Kad se uzme celokupan i kompletan rad misije i gde je njeno težište bilo i način na koji je ona gubila puno svoga vremena, zaključio sam da nije bila uvek u tom smislu korektna i da nije imala samo tu namreu da verifikuje događaje nego je pokušavala još da nas uvuče u neke paralelne odnose, odnosno odnose između OVK-a (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) i vojske kao partnere u svemu tome i njihov odnos prema takozvanoj Oslobođilačkoj vojci Kosova bio je vrlo blagonaklon. Tako da sve to kad skupim i uzmen, naročito kad se uzme neki događaj kao što je bio Račak (Recak) i još neki drugi, ne bih mogao tvrditi da su bili potpuno, da je njihovo izveštavanje bilo potpuno istinito.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tu imamo ... Hajde ovako da kažemo, grubo rečeno, tri subjekta. Imate Verifikacionu misiju, imate OVK-a i imate

naše organe. Šta ste vi zaključili o odnosima koji su tu uspostavljeni između, u tom trouglu?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, zašto je Verifikaciona misija jedan od protagonista? Zašto je tako opisujete? Da li će dokazi da potkrepe tu tvrdnju, odnosno njegovo svedočenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ona je jedan subjekt koji u to vreme deluje na Kosovu i Metohiji. Ima odnose sa našim organima. Tako je zamišljena. Ona uspostavlja sad i neke odnose sa UČK-a. Ja pitam pukovnika Kotura da kaže svoje zapažanja u vezi sa tim odnosom. Ona zaista postoji, to nije valjda potrebno dokazivati da misija postoji, da radi, da postoji sporazum na osnovu koga ona treba da funkcioniše, sada da vidimo kako ona funkcioniše u vezi sa tim sporazumom.

SUDIJA ROBINSON: U redu, neka pukovnik odgovori na pitanje.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Odnos misije prema takozvanoj Oslobođilačkoj vojsci Kosova i Metohije, mogao bih samo jednom rečenicom da kažem da je bio dosta blagonaklon. Oni su imali svog predstavnika, stalnog predstavnika u štabu takozvane Oslobođilačke vojske Kosova i Metohije i često su njihove izjave ili njihove zahteve uvažavali u potpunosti čak i bez provere, dok je naša strana uvek morala da dokazuje da nešto nije ili ako jeste nešto uradila da jeste. Prema nama, to su tumačili takozvana Oslobođilačka vojska Kosova nije dovoljno organizovana i nije pod jedinstvenom komandom i da je nedisciplinovana i da ne mogu od nje to tražiti što traže od nas. Evo najkraće ovako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u vezi sa tim opštim pitanjem, postaviću vam nekoliko sasvim konkretnih pitanja u pogledu stava i ponašanja Kosovske verifikacione misije. Recite kratko kakvi su bili nesporazumi sa KVM-om u pogledu tumačenja sporazuma koji se tiču njihovog mandata, a posebno metoda njihovog rada? Najkraće.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa oni su smatrali što se tiče metoda rada da oni imaju neograničen, da oni imaju pravo izbora metoda neograničen, kao i slobodu kretanja. Niko nije osporio njima slobodu kretanja nego uz ograničenja što smo rekli što se tiče graničnog pojasa, a sam metod koji su izabrali to je pravo inspekcija jedinica koje su tražili i to od naoružanja 12,7

milimetara, pa naviše i to u svakom momentu da mogu ući bez najave i da mogu verifikovati gde se šta nalazi, da mogu ući u svaki objekat i tražili su da se tehničkim sredstvima odrede tačnu lokaciju svakoga objekta. To su bili nespornosti koji su bili van, po našem tumačenju sporazuma o Misiji OEBS-a, da to nije bio njihov mandat i tu su bili jedni od problema koje smo mi sa njima imali u njihovom radu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto radi uštede vremena ja ne bih želeo da prolazimo kroz sve ove dokumente koji su u ovim, u ove dve fascikle dati, da li se u bilo kome od njih može naći da naša strana nije ispunila svoje obaveze ili da je nađeno nešto šta nije bilo u skladu sa dogovorom sa OEBS-om? Jer Verifikaciona misija je dakle vršila mnoge kontrole, da li su tim kontrolama na primer naoružanja, pronašli bilo šta šta nije bilo u skladu sa dogovorima i sporazumom o naoružanju?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, nisu ništa našli što mi nismo ispoštovali naročito već 27. do 12.00, Prištinski korpus je bio obavezan da povuče sve svoje snage u duhu sporazuma i tadašnji ... Dok nije još uspostavljena Kosovska verifikaciona misija, njen posao je radio KDOM (Kosovo Diplomatic Observer Mission), to su Diplomatska posmatračka misija nekih ambasada koju su oni oformili i oni su u prvom mesecu, u novembru mesecu maksimalno pokrili sve naše jedinice, sve kasarne, sve jedinice u prostoru i utvrdili su da smo ispoštovali sporazum u potpunosti. Mi smo se toga držali sve do kraja mandata misije i mislili smo da nam je sporazum dao za pravo ... Kada smo preduzimali neke mere imali smo na to pravo u cilju obezbeđenja jedinica, prostora, a i države u celini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad kažete do kraja misije, a zašto je i kada KVM povučen iz Savezne Republike Jugoslavije.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ona je povučena 20. marta 1999. godine da bi se otpočelo bombardovanje Savezne Republike Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite sada molim vas u pogledu ponašanja UČK-a, to ste pitanje načeli, u kakvom se stanju nalazila UČK-a u momentu dolaska Kosovske verifikacione misije?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: UČK-a je bila, to je bila organizacija koja do kraja septembra bila potpuno razbijena, nije predstavljala neku organizovanu snagu, nije više držala prostore pod svojom kontrolom, bili su bezbedni svi komunikacijski pravci na prostoru Kosova i Metohije tako

da, mi smo i proglasili 29. septembra kraj naših akcija koje smo preduzimali u cilju razbijanja terorističkih grupa. I zaključili smo da su one u celini razbijene i onemogućene da organizovano deluju na širem prostoru Kosova i Metohije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada recite kakvo je stanje postojalo u UČK-a nakon dolaska Verifikacione misije?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nakon dolaska Verifikacione misije UČK-a je počela da oživljava pomalo, da se vraća i zauzima prostore na kojima je, koje je držala pre njihovog razbijanja, čak je zauzimala i novije, nove prostore koji nisu bili zauzeti 1998. godine. Počela je regrutovanje novih snaga, vršila je intenzivnu obuku, bolje se organizovala. U logističkom smislu je napredovala više, a naročito u novijim sredstvima, sredstvima komunikacije, streljačkom naoružanja i u nekim raketnim sredstvima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kakav je odnos između ponašanja i prisustva misije i takvog narastanja OVK-a?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Sama misija je potpuno blagonaklono na ovo gledala. Pogotovo što su oni imali svog predstavnika, jednog stalnog predstavnika u štabu UČK-a. Oni su znali ovo što se čini i radi, ali nije ništa preduzeto da se ovo spreči. A kad smo mi nekada bili u prilici i morali da reagujemo na ovako nešto, onda je uvek bio problem, nemojte, vidite, nemojte ih iritirati, povucite se i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko su bile žrtve napad UČK-a?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Žrtve napada su bili, na prvom mestu su bili nelojalni njihovi građani, koje su oni smatrali da nisu dovoljno patriote. Drugi su bili po napadu Srbi. Bile su razne otmice i napad je bio policije. Objekat napada bila je i vojska. Znači sve šta je predstavljalo državu Srbiju na prostoru Kosova i Metohije bilo je predmet napada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odakle je stizala oprema za UČK-a i gde su se pripadnici UČK-a obučavali i odlazili na obuku?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa UČK-a se najviše naoružala 1997. godine raspadom državnih institucija u Republici Albaniji i pljačkom njihovih magacina. Oni su maksimalno se iz tih magacina se naoružali, takozvanu Oslobođilačku vojsku Kosova i Metohije. Svi drugi kanali snabdevanja opreme i naoružanja išli su preko Albanije, pa onda na prostor Kosova i

Metohije. Jedan od kanala bio je ... Mi smo uspeli jedan šleper opreme koji je bio posebno bunkerisan, znači dolazio je i kamionima sa prostora Hrvatske, ali preko Srbije na prostor Kosova i Metohije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi molim vas, da li je naša strana... Vi ste bili na čelu tog tima Prištinskog korpusa obavještavala Kosovsku verifikacionu misiju o svim događajima od značaja za bezbednost?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Mi smo svakodnevno misiju obavještavali o svim događajima koji su se dešavali na prostoru Kosova i Metohije. To su ti svakodnevni kontakti, ja sam održavao svakodnevne kontakte koji su bili u 10.00, to je obavezan kontakt bio, a u toku dana znalo je biti više kontakata. I na svim tim kontaktima mi smo obavještavali misiju o svim događajima na prostoru Kosova i Metohije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli te da je naša strana blagovremeno svela prisutnost snaga na nivo predviđen sporazumom. A sad mi recite ko je i kako konstatovao da su naše snage blagovremeno svedene na taj traženi nivo?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Na taj tražni nivo konstataciju je izvela KDOM, to su Kosovske diplomatske osmatračke diplomatske misije koje su oformile ambasade Sjedinjenih Američkih Država (United States of America), Engleske (England), Francuske (France), Kanade (Canada) i jedan deo drugih zemalja. Taj KDOM se kasnije utopio u Verifikacionu misiju na Kosovu i Metohiji. To su učinili svi sem ... Jedan deo samo KDOM-a, američkog nije se utopio u misiju. Znači oni koji su verifikovali prethodne događaje, da li smo ispunili sve svoje obaveze, znači KDOM, on je kasije ušao i Verifikacionu misiju Kosova i Metohije. Tako da može se reći da je sama misija bila ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da nije došlo do te integracije? To je ustanovio.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite, da li je bilo nesporazuma u vezi sa izlaskom naših vojnika iz kasrni i aktivnosti radi obuke?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Mi smo bili obavezni da najavimo svaki pokret jedinice ranga čete ili pet vozila i više. Pravac kretanja. Sve šta je dolazilo na Kosovo i Metohiju, sve što je odlazilo sa Kosova i Metohije i sve

što se kretalo u samom prostoru Kosova i Metohije. I mi smo to redovno izveštavali, a sami problemi koji su nastali ili nerazumevanjem ili bilo je kao razumevanja, ali onda opet nije, to je bilo kada smo primili mladu partiju vojnika u decembru mesecu i kad smo morali izvršiti obuku njihovu, jer mi u kasarnama nemamo dovoljno prostora za izvođenje obuke vodne, četne ili bataljonskog nivoa, a naša vojska nije profesionalna nego od vojnika koji služe ročni vojni rok i izlazak jedinica na obuku, izazivao je problem i nesporazum sa misijom, Kosovskom verifikacionom misijom. Iako su u razgovorima rekli, "da, imate pravo da trenirate vašu vojsku, razumemo mi to, ali znate šta, iritirate OVK-a, on će dejstvovati, vi ćete uzvratiti i doći će do konflikta" i tako dalje. To su bili odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li su naše, naši organi bezbednosti, pri tom mislim i na policiju i na vojsku, reagovali na provokacije ili su oni prvi na neki način provocirali i napadali UČK-a?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Kad bi se uzeli oni dnevni izveštaji i pogledali, nigde, ni jednog momenta Vojska Jugoslavije i MUP nisu oni bili ti koji su inicirali problem. Obavezno, oni su samo odgovarali u onoj meri u kojoj su morali da bi zaštitili svoje snage.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u to vreme, dok ste vi bili tamo, kakav je bio odnos vlasti, pri tom mislim i na vojsku, policiju i civilne organe vlasti prema civilnom stanovništvu kako albanskom tako i nealbanskom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Odnos vlasti bio je potpuno identičan prema svim građanima Kosova i Metohije. Tu se nije razlikovao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad ćemo samo kratko da se osvrnemo na ove izveštaje. Ovde imate u tabulatorima od 16 do 19 izveštaj Komisije za saradnju za oktobar 1998. godine. Da li u tim izveštajima postoji bilo kakav incident gde naša strana nije ispunila svoje obaveze? Gospodine Robinson (Robinson), ja mislim da nema potrebe da idemo dokument po dokument, jer će nam to oduzeti mnogo vremena. To su izveštaji, redovni, sedmični i dnevni.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ako uzmemo evo jedan redovni sedmični izveštaj kojije pisan 29. oktobra 1998. godine i pisao ga je tim Treće armije, Tim za vezu sa misijom OEBS-a komande Treće armije i uputio ga Generalštabu vojske ...

SUDIJA ROBINSON: Pod kojim tabulatorom se to nalazi?

SVEDOK KOTUR: To je tabulator broj 7.

ADVOKAT KEJ: Broj 17.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da, broj 17. Ovi izveštaji uvek su imali jedinstvenu formu. Uvek je u prvoj tački pisalo pokreti jedinica jačine čete koji dolaze odlaze ili se pokreću unutar granica Kosova i Metohije. I to je svakodnevno najavljivano Misiji OEBS-a. Ne bih to ovde čitao, to se u svakom izveštaju može videti. Onda su, druga tačka tog izveštaja bile su incidentne situacije u kojima su učestvovala jedinice armije i preduzete mere protiv pripadnika koji su učestvovali u incidentima. I zapažanja o ispoljenoj aktivnosti Diplomatsko posmatračke misije i njenih članova. To je u tački 3 uvek stajalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Jesu li to naslovi te tri tačke koji su se, gde se davao odgovor u svakom izveštaju na ta tri osnovna pitanja. Pokretanje, incidenti i Verifikaciona misija?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Tako je. I saradnja sa državnim organima negde ako je trebalo ili nešto, ili druge ostale aktivnosti, zavisno u kojem dokumentu je bilo šta, ali ove su bile osnovne tačke koje su u svakom dokumentu pisale svaki dan i svaki dan isto. I u nedeljnom dokumentu i dnevnom. Ovde u ovim zapažanjima može se videti da... Tačku pod 1 neću pročitati nego tačku 3. Znači "27. oktobra 1998. godine u kasarni u Uroševcu (Ferizaj) boravila diplomatska vojna misija" i sad sastav te misije, "koja je izvršila je, ekipa je obišle reojne ranije razmeštaje mehanizovanih četa 243. na Štimlju (Shtime), Dulje (Duhel), Binaču (Binaq) i Misija nije imala nikakve primedbe. Isto tako diplomatski vojni prestavnici drugog KDOM-a, obišli su sastave 243. motorizovane brigade u rejonu isto Štimlja, Dulje, Doganovića (Dogonaj) i Grncar (Germcare) i bez ikavih primedbi. Ovo je period kada se kontoliše povlačenje naših snaga i njihovo svođenje na nivo od februara meseca 1998. godine. Dana isto, 27, ekipa je boravila u kasarni "Kosovski junaci" i na aerodromu "Slatina" i ekipa nije imala nikakve primedbe. 28. isto tako imamo ovaj, jednu ekipu, tri američka oficira bili su u kasarni u Đakovici i izvršili su ... I pošto nisu bili najavljeni, nisu imali ovlašćenja da kontrolišu istu. Onda ovde imate da je od 9.30 do 12.00, ista ekipa je boravila u 52. mehanizovano-artiljerijskoj brigadi u Gnjilanu i izvršila

je kontrolu artiljerijskog oruđa i to po Dejtonskom sporazumu (Dayton Accord). Jer po Dejtonskom sporazumu određeno je tačno naše jedinice koliko mogu imati, odnosno Vojska Jugoslavije, a i jedinice koliko mogu imati artiljerijskog oruđa, tenkovskog naoružanja i drugog ofanzivnog oruđa. I mi smo dužni dostaviti toj kancelariji u Beču (Vienna) tačan raspored naših snaga i oruđa i po sredsivima. Ako je sredstvo na remontu, mi smo dužni da obavestimo kancelariju u Beču da se sredstvo nalazi u remontu ili jedan tenk i tako dalje. I znači po Dejtonu (Dayton) su oni izvršili kontrolu objekata artiljerijske brigade i nisu imali nikakvih primedaba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite da li je u izvršavanju, u tim pregledima jedna neparvilnost pronađena za sve vreme boravka Verifikacione misije?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, nisu pronašli ni jednu nepravilnost iako su raspolagali, oni su ove ekipe, imate na strani broj 3, u prvom pasusu da je ekipa izvršila kontrolu sredstava ratne tehnike u kasarni Vučitrn (Vushtrri), da je ista ekipa u 8.45 do 10.40 izvršila i kontrolu sredstava i ratne tehnike u garnizonu Kosovska Mitrovica. Ponašanje tima bilo je korektno i bez posebnih zapažanja, a napominje se da je ekipa raspolagala sa kartom i podacima o razmeštaju 125. motorizovane brigade i skladištima ratnih i materijalnih rezervi u zoni odgovornosti brigade. Raspolagali su i sa organizacijsko-formacijskom strukturom i brojnom veličinom sredstava ratne tehnike. Znači ovo nije, kako za ovu brigadu, tako za sve brigade oni su imali to. nije bio problem da imaju takvu vrstu podataka. I onda sobzirom na njihovo poznavanje, stanje jedinica nije bio problem ni njihove kontrole, a znači pored tako dobro izvršene kontrole i njihove pripreme oni nisu u ni jednoj njihovoj kontroli našli neke primedbe ili da su stavili neke zamerke da nismo ispoštovali sporazum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pukovniče Kotur, molim vas, imate ovde u tabulatorima od 19 do 39, su takođe izveštaji koji se odnose na novembar. Jesu li to sve vaši izveštaji, u stvari?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jesu. Ovo je izveštaj koji je pisala, koji je pisao tim Treće armije, ali ni jednu ovde stavku koju su oni napisali, nisu mogli napisati ako nisu dobili od mene. Bolje reći od tima Prištinskog korpusa. Znači oni su bilo ovde, rekao bih ja kao servis koji su to prosledili Generalštabu da bi se ispoštovala ... U početku trudili smo se da ispoštujemo tu liniju komandovanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Od 19 do 39 su sve izveštaji u novembru 1998. godine. Da li tu ima potrebe da se zadržavamo na bilo kakvom karakterističnom događaju ili se radi o izveštajima u kojima se potvrđuje ispravnost postupaka naše strane ili neispravnost postupaka naše strane?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa ovde nećete naći neke neisparvnosti sa naše strane i u svim ovim izveštajima oni ovaj, potvrđuju samo ono šta smo mi odradili, ono što smo bili sporazumom i obavezni. U ovim izveštajima možemo samo i naći da su već počele kontrole u graničnim pojasevima u jedinicama u prostoru nenajavljeno da vrše. Gde smo mi ovaj, uložili jedan ovaj, protest, pored SMIP-a, u SMIP-u sa, u puktu SMIP-a u Prištini zahtevali smo da se to ne radi na takav način nego da to činimo najavljeno kako je to bilo u sporazumu dogovoreno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li su i u tim nenajavljenim posetama oni mogli da ustanove neku nepravilnost na našoj strani?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, nismo mi, nije bilo nepravilnosti nego jednostavno što im nije omogućeno da ili uđu u granični pojas ili da izvrše kontrolu jedinica. Samo bi im rekli, niste najavljeni, nemamo najavu od oficira za vezu, otidite u garnizon, najavite se oficiru za vezu i onda možete odraditi vaš deo posla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A objasnite samo zašto se insistiralo da moraju biti sa oficijom za vezu? Naravno postoji jedno opšte objašnjenje zašto inače postoji oficir za vezu, ali zašto se striktni insistiralo na tome?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Vidite, nikad mi nismo znali ko to može ući, svako je mogao uzeti vozilo OEBS-a i ući u i onda bi svako mogao ući i kazati ja sam verifikator i hoću da prekontrolišem to i to ili hoću da idem tamo i tamo. To vojnik u prostoru nije poznao. Ni te verifikatore ni te njihove vođe, to nisu, to su vojnici naši koji služe ročni vojni rok, oni nisu profesionalci, oni dolaze iz građanstva i obučavaju se pet meseci i još naredna četiri meseca služe vojni rok i oni nisu vični da bi oni sada mogli samostalno toliko rasuđivati, doneti odluke i proveravti da li je to sada neko iz Verifikacione misije ili je to neko uzeo auto tako samo, obojio, stavio neku bedž i došao da ih kontroliše. Mislim to je bilo ovako nedopustivo i krajnje, ja ne znam gde bi se to moglo inače i sprovesti bez nekog plana, bez neke kontrole bez nekog da vas negde dovede i kaže, izvolite radite. I ako dođe do nekog neporazuma da bi mogao neko tu i da posreduje, a to je taj

oficir za vezu koji je pripremljen za to koji zna šta treba da se radi i koji ima određena ovlašćenja u tim poslovima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li su jedinice bile obavestene da u svakoj situaciji misiju prati oficir za vezu?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Oni su tako bili pripremljeni, oni su tako bili obavesteni i oni su tako to znali i samo u tim uslovima su oni to i dozvoljavali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle da uzmemo jednu konkretnu situaciju. Dolaze u neku kasarnu, tamo je pred kasarnom vojnik na straži. Da li taj vojnik ima obavještenje o Verifikacionoj misiji i o postupanju prema pripadnicima Verifikacione misije?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Vojnik koji je na straži i čuva objekat ili nešto, on nema obavještenje koga on treba da pusti da mu to neko, stranac može reći i objasniti. Mi smo imali primedbu kad je general Drevenkijević došao, on je počeo da primenjuje taj metod. Dođe u kasarnu i kaže hoće da uđe u kasarnu. Kaže, "ja sam došao da vršim inspekciju jedinice. Po kojem planu, ko vam je dozvolio, kako? Ja na to imam pravo i hoću." Pošto ga onaj stražar neće da ga pusti, dežurni oficir reaguje, ne zna o čemu se radi, on parkira u Prištini svoja vozila na ulazu u kasarnu i neće da se skloni 15 minuta. Kažem, "molim vas sklonite vozila, problem je ulaska u kasarnu", on kaže "nigde ne stoji saobraćajni znak da ja ne mogu ovde parkirati vozila i pijem kafu", uzmu iz vozila kafu, piju 15 minuta, zadržavaju se i odu. Posle toga krene u Prizren, isto tako. Snima kasarnu, slika, hoće da izvrši inspekciju jedinica u kasarni. Komandant kasarne ga primi da vidi šta hoće, šta radi, ali on kaže "ja imam pravo, ovaj kaže "nemate pravo, ja nemam ta ovlašćenja da vas mogu pustiti". Po Dejtonu zna se ko vrši inspekciju jedinica. Mi smo kaže pripremljeni od strane tima Prištinskog korpusa da vi imate pravo inspekcije jedinica u prostoru i u graničnom pojasu, ali ne kasarni i objekata, naoružanja, opreme municije i tako dalje, povede ga da izvrše kontrolu jedinica u prostoru, oni to prihvate, ali ne dozvoli kontrolu jedinica u kasarni. Iako je ta kontrola na ruku komandanta samog, brigde, ne znajući, tim Prištinskog korpusa i armijski tim nisu znali za to. Znači jedno takvo ponašanje drsko, evo izazivalo je konfliktne situacije, jer onaj vojnik koji čuva objekat on ne zna ništa već zna da ne može nikoga pustiti bez odobrenja i da taj objekat mora sačuvati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, on može da pusti sa odobrenjem pretpostavljenog starešine pretpostavljam.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Samo pretpostavljenog starešine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je bilo bilo kakvog problema kad je bio redovni postupak, oficir za vezu prisutan i vršena inspekcija?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nikada, kad se god dogovorilo i kad je bio prisutan oficir za vezu uvek se moglo ući, a i ulazilo se u svaki granični pojas, u svaku jedinicu u prostoru, ali jedino kasarne nismo dozvoljavali, jer smo smatrali po sporazumu da oni nemaju pravo inspekcije jedinica u kasarni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, 'ajmo sada da pogledamo ove dokumente u tabulatorima od 40 do 68, a to su opet sve izveštaji za mesec decembar. Da li se u tim izveštajima može naći neka neregularnost ili neki, rekao bih problem koji naši organi nisu razrešili u skladu sa sporazumom sa OEBS-om?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ovo su ... Ovo je tabulator, verifikuje događaje koji su se dešavali u decembru mesecu, od 1. decembra pa do kraja decembra meseca. Ovde u ovim dnevnim izveštajima, evo ovde, tabulator 40 stoji na primer da pod tačkom 2 "Incidentne situacije". "Dana 1. decembra od 10.00 u rejonu borbene grupe 549, selo Zjum (Zym), zaustavilo se vozilo, džip" i tako dalje, registracije te i te, "Misije OEBS-a iz koga su izašla dva lica i videokamerom snimala raspored tenkova te grupe ...

prevodioci: Molimo da čitate sporije.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nakon zadržavanja od 10 minuta produžili su kretanje u pravcu Dragaša (Dragash)". Snimanje nije bilo dozvoljeno jedinica u prostori ili kasarni i ostalo. To su oni učinili onog dana. Onda imamo da smo 1. decembra nije realizovan jedan dogovoreni kontakt između Misije OEBS-a i oficira za vezu iz 53. graničnog bataljona radi verifikacije incidenta od 20. avgusta ove godine na karauli "Liken". Ja mislim da se ovde radi o incidentu gde je na karauli "Liken" poginuo jedan terorista koji je pokušao nasilno da uđe u prostor Kosova i Metohije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odakle da uđe?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Sa prostora Albanije na prostor Kosova i Metohije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pukovniče Kotur, ovo su sve vaši dnevni izveštaji i nedeljni izveštaji. Je li to tačno?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su tu sadržani podaci o onome šta se stvarno događalo o ovim pitanjima koje ste objasnili?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ovde su sadržani svi podaci po ovim pitanjima koji su objašnjeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se tu može naći neka neregularnost u odnosu naših organa u saradnji sa Verifikacionom misijom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Mi imao sada jedan veliki broj dnevnih izveštaja koji su već dati kao dokaz i prihvaćeni kao dokaz za vreme svedočenja generala Delića i to su izveštaji koji se odnose samo na 1999. godinu. Oni su označeni brojevima, jer to nisu novi tabulatori. Da li u tim izveštajima... Oni su takođe, ja ih ovde pominjem zato što se radi o vašim dokumentima, a uvedeni su kad je svedočio general Delić, da li su u tim izveštajima pod brojevima 1 do 30 nalazi bilo šta što bi moglo da predstavlja neku neregularnost u odnosima sa Verifikacionom misijom i obavezama naše strane?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Kroz ove izveštaje može samo da se vidi naš odnos kakav je bio prema verifikatorima, kakav je bio odnos verifikatora prema nama, prema nekim događajima, možda neka, ne možda nego i različita tumačenja nekih događaja, ali nikakve neregularnosti sa naše strane nije moglo ovde da se uoči u ovim izveštajima koji su pisani dnevno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To se odnosi na januar, a u brojevima 31 do 51 su izveštaji koji se odnose na februar. Oni su isto dati u vreme kad je svedočio general Delić. To su takođe i vaši izveštaji. Je li tako?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je u tim izveštajima i da li za taj period, uzimajući ih sve ukupno, možete da ukažete na neko, rekao bih

iskakanje ili nepodudarnost postupaka naših organa sa obavezama iz sporazuma.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja bih ovde samo pokazao na jedan problem koji se desio. Najveći problem iskakanja iz ovoga, ali ne sa naše strane, mislim to je bila Verifikaciona misija, to je problem Račka (Recak) bio. Mi smo sa verifikatorima imali dogovor, u slučaju nekih incidentnih situacija ili nekog događaja da se ne istupa u javnost i da se ne iznosi dok prethodno se ne utvrde prave činjenične stvari. Prvi put su verifikatori na jedan takav, na jedan grub način, bez prethodne provere stanja u medije izvestili o Račku kao jednome masakru nad civilima, nad nedužnim civilima šta je učinile snage MUP-a i Vojske Jugoslavije. To bi se moglo naći u ovim izveštajima od januara meseca, kontakti, ovaj, naši.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pomalo me brine situacija sa dokaznim predmetima. Imam ovde popis koji je dostavio optuženi i koliko vidim broj 31 do 51 nisu dokumenti iz 1999. godine. Možda ja imam drugačiji dokument, ali ...

SUDIJA KVON: Mislim da on ima poseban popis za one koji su već uvršteni u spis. Nisam to mogao da pronađem.

TUŽILAC NAJS: Ali on pretpostavlja da mi svi znamo o kojim će dokumentima da govori, a, na žalost, to nije slučaj i mi nismo uspeli te dokumente ni da prikupimo ni da ih razmotrimo.

SUDIJA KVON: Dokumenti koji govore o decembru 1998. godine, iako u transkriptu stoji da su to tabulatori od 40 do 48, mislim da se, u stvari, radi o tabulatorima od 40 do 68.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, šta imate da kažete o ovim administrativnim pitanjima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja sad govorim o dokumentima koji su prikazani za vreme svedočenja generala Delića i zbog toga su samo dati pod brojevima, a nisu stavljeni u tabulator, jer su već prihvaćeni kao dokazni predmeti. Dakle, tu imamo set dokumenata za januar i to od 1. januara, pa do 31. januara, to su brojevi od 1 do 31, onda imamo dokumente za februar takođe unete za vreme svedočenja generala Delića i na kraju, takođe

pod brojevima dokumente za mart koji se takođe odnose na Verifikacionu misiju do njenog izlaska.

SUDIJA KVON: Vi biste u najmanju ruku trebali da identifikujete brojeve kako bi Pretresno veće onda moglo da te dokumente kasnije pogleda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, evo, ja ću vam odmah reći.

SUDIJA KVON: Nemamo kopiju tog dokumenta u ovom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Od 1 do 31, to je D300, tabulator 262. To vam je sve u ovom popisu navedeno. Broj 2 koji je dat tokom svedočenja generala Delića je dokaz 300, tabulator 263. I tako redom. Takođe broj 3, D 300, tabulator 264 i redom, dakle imate identifikaciju svakog od ovih dokaznih predmeta koji su ranije uvedeni.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ali mi nemamo to iz čega vi čitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Onda je to moja greška, ali ja vam kažem o čemu se tu radi. Dakle govorim od 1 do 31, sve je to D300 od 200, broj 1 je 262, broj 2, 263 i tako dalje do 31. Sve je to D300. A isti se odnosi i na ove druge grupe, na ove druge grupe označenih dokaza koji su ovde dati za vreme svedočenja generala Delića. Mogu li sada da nastavim?

ADVOKAT KEJ: D300, od 262 do 292 ranije su uvršteni u spis. Upravo smo pogledali naše beleške.

SUDIJA KVON: Pa onda on ne mora da troši vreme na dokumente koji su već uvršteni.

ADVOKAT KEJ: Upravo mislim da je to uzrok zabune.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, dostavite Sekretarijatu (Registry) ono šta imate kako bismo mi mogli da dobijemo kopije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, uradiću to, gospodine Robinson. Ja zato samo, pošto su uvršteni dokumenti, prolazim kroz njih sobzirom da

svedoči autor tih dokumenata. Koji ukazuje na njihove glavne karakteristike i zbirno. I eventualno ako ima nekih incidentnih stvari da na to skrene pažnju. Zbog toga i ne ulazim u njih detaljno, jer je to prošlo, ali sad ću se zadržati, sad ću se zadržati samo na ovome pukovniče šta ste rekli da je bilo problema u vezi sa ovim incidentom u Račku. Ja sam u međuvremenu dobio, u stvari našao mi je profesor Rakić u ovim dokumentima koje je imala služba gospodina Najsa (Nice), pošto nisam stigao da napravim kopije, ja se nadam da je to inače već uvedeno. To je dokument od 16. januara 1999. godine. Savezno ministarstvo inostranih poslova, Grupa za saradnju sa Misijom OEBS-a, to je razgovor generala Dušana Lončara, rukovodioca koordinacionog tima savezne Vlade za Kosovo i Metohiju sa generalom Drenenkijevićem, zamenikom šefa Misije OEBS-a. Da li vi imate taj dokument kod sebe? Mi smo u pripremi gledali ovaj dokument, poslednjeg dana doduše.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Imam, našao sam ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, pošto je ovo zapisnik sa tog razgovora generala Lončara sa generalom Drenenkijevićem ...

SUDIJA ROBINSON: Koji je dokazni broj toga, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Na žalost, ne znam, to je RO, poslednje cifre su 39130, jedna je izbisana, možda ja jedinica. Ovde piše "exhibit" (dokazni predmet), ali je prazno ...

TUŽILAC NAJS: Ja misli da je to možda dokazni predmet 94, tabulator 28. Ako Pretresno veće ovde ima one fascikle sa dokumentima o Račku onda je to u njemu broj 11, moram još to da proverim. I možda onda mogu da vam dam moju kopiju da se stavi na grafoskop. Da, to je čini mi se taj dokument. Da. Dakle, ako mi ga vrate, mogu sada to da pružim da se stavi na grafoskop.

SUDIJA ROBINSON: Hvala gospodine Najsa.

TUŽILAC NAJS: Imam jednu belešku na tom dokumentu, ali ona ovde nije relevantna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li je sada na grafoskopu engleski tekst?

(Pretno veće se savetuje)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Po prvim rečima trebalo bi da se podudara. Ja se neću zadržavati na ovoj prvoj strani. Pukovniče Kotur, okrenite drugu stranu dokumenta. Na drugoj strani, treći paragraf, treći pasus, pre toga piše: "U daljem nastupu general Drevenkijević težište je stavio na jučerašnju akciju MUP-a na području Štimlja što je bio i osnovni povod njegovog dolaska". Pročitajte dalje šta piše.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: "Izneo da raspolaže sa informacijama koje govore ...

TUŽILAC NAJS: Prvo da pronađemo to mesto na engleskom.

SUDIJA ROBINSON: Da, u redu, našli smo sada.

TUŽILAC NAJS: Molim da mi to sudski poslužitelj preda, sada ću ja da pokušam da to pronađem. Mislim da je to ovaj pasus koji smo gledali gde se spominju Dečani, jer prema mojim proračunima ... U stvari, da. Dobro, našli smo, u redu, hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doduše ovde se ne spominju nikakvi Dečani, ali dobro. Pretpostavljam da je to taj dokument jer ...

SUDIJA ROBINSON: Dečani se spominju u ovom dokumentu koji je sada pred nama.

TUŽILAC NAJS: A u sredini ekrana vidimo i Štimlje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pročitajte ovaj, dakle, pasus pukovniče. "Izneo da raspolaže ...

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: "Izneo da raspolaže sa informacijama koje govore da je tamo ubijeno preko 30 civila. Među njima veći broj osmogodišnje dece, žena i staraca. Upoznao generala Lončara da Voker i on sa velikim brojem novinara odmah po završetku ovog sastanka odlaze na lica mesta, te da će o svemu izvestiti OEBS i međunarodnu zajednicu zapretio pri tome ...

SUDIJA KVON: Okrenite stranu, molim.

SVEDOK KOTUR: "Da će to biti veoma loše po stranu".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad stanite tu, pukovniče. Da li ste vi upoznati sa tim razgovorom i sa tim događajima u toku dana?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jesam, ja sam bio na tom razgovoru ali hoću samo da napomenem da je mene gospodin general Drevenkijević nazvao još 15. uveče negde oko 23.30, negde blizu 00.00 je bilo, na telefon i pitao me je u vezi akcije u Račku, ja sam mu, ovaj, objasnio da ono što ja znam da je to akcije protivteroristička koji je izveo MUP i on mi je tada rekao ... Prva njegova informacija bila je da je negde poginuli nekoliko, pet šest mrtvih ima i toliko ranjenih, ali mi nije govorio o ženi, deci ili ne znam ostalima. To je 15. uveče. Sutradan pre podne ja sam sa njim održao vezu iz svoje kancelarije koja je bila u Privremenom izvršnom veću Kosova i Metohije, a do moje kancelarije je bila i kancelariji generala Lončara, on mi je rekao, napravili ste masakr u Račku, ubili ste ženu i decu, ja i Voker idemo tamo sa novinarima da to obelodanimo svetu. Ja sam zamolio da ne činimo tako nagle poteze nego da se držimo dogovora, da istražni organi ispituju slučaj uz prisustvo Kosovske Verifikacione misije, pa kad budemo videli na čemu smo da onda možemo istupiti u javnost. On mi je odgovorio tada da je general, da je gospodin Voker već otišao sa novinarima u Račak i da je on već tamo i tražio je sastanak sa generalom Lončarom. Mi smo taj sastanak ugovorili koliko se ja sećam negde oko 11.30, negde oko 12.00, blizu 12.00 je bio, nije 12.00 bilo još, ali čini mi se oko 12.00. General Drevenkijević kad je došao na taj sastanak, to je ovaj zapisnik sa tog sastanka koji je zabeležio jedan iz članova saveznog Ministarstva inostranih poslova koji je ovde potpisan, kao Radenko Simić, a samu informaciju potpisao je šef tog punkta SMIP-a gospodin Slana. I nastup generala Drevenkijevića ovde je opisan u celini i izneo nam je ove podatke koje sam u ovom pasusu koji sam ja pročitao, da je tamo ubijeno preko 30 civila među kojima je najveći broj osmogodišnje dece, žena i staraca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče, ovde ima sada jedna nelogičnost. On kaže "da je upoznao generala Lončara da Voker i on sa velikim brojem novinara, odmah po završetku ovog sastanka odlaze na lice mesta". To tu piše. A vi kažete da je zakazujući taj sastanak u razgovoru telefonslom sa vama, rekao da je Voker već otišao na lice mesta sa novinarima. To se ne slaže jedo i drugo, o čemu se radi?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa ovde se ne slaže što je on ovde rekao, ali je istina ono šta sam ja izjavio malopre, jer on je meni u telefonskom razgovoru rečeno da će on i Voker ići tamo sa novinarima. Kad sam ja rekao da to sačeka, on je mene obavestio da je Voker već otišao. A kada je došao na sastanak onda je ovde govorio da će on i Voker otići posle ovog sastanka tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je bila istina?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: A istina je da je Voker već bio tamo, jer ovaj sastanak je trajao negde sat, sat i po vremena, ja ne znam, ako je negde oko 12.00 on bio, znači mi smo završili taj sastanak negde oko 13.00. A Voker je u 13.00 16. već bio i koliko smo mi imali tada informacije već sa nekim komandantima UČK razgovarao i bio je u Račku. Što je nelogično da je u 13.00 Voker bio u Prištini. To se iz njegovog kretanja 16. može lako ustanoviti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vreme je za pauzu. Idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče, molim vas pogledajte sada na dnu ove druge strane poslednji pasus, odnosno pretposlednji. Malo veći pasus. Govori o tome ... Ovo je zapisnik o tome šta je rekao general Lončar. Pročitajte šta piše ovde, kaže: "Dalje nagalasio da o svakom pokretu jedinica vojske i MUP-a", šta piše ovde? Evo, uzmite, to je pretposlednji pasus na ovoj strani "Lončar izrazio protest zbog izjave generala Drenkijevića ...

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da. "Lončar izrazio protest zbog izjave generala Drenkijevića da ne zna ko je pucao i ranio dvojicu verifikatora istakavši da je to krajnje nekorektno".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da stanemo začas tu. O čemu se tu radilo?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa 15. januara u blizini Rzniča (Irnziq) ranjena su dva verifikatora. I 16. januara na jedno motorno vozilo iz Regionalnog centra 1, to je iz Prizrena, pogođeno je metkom. Takozvana Oslobođilačka vojska Kosova je namerno gađala verifikatore što se kasnije pokazalo. Mi smo to znali odmah, jer je meni Caglinski (Richard Ciaglinski) to rekao na prvom sastanku kad smo se mi sreli. Jer gospodin Caglinski je bio u tom vozilu gde je njegov verifikator ranjen. I tačno zna ko ga je ranio. To je ono šta sam na početku svog izlaganja izneo da je uvek problem bio kad se neki incident desi naročito kad je Drevenkijević u pitanju, uvek je osumnjičio našu stranu i tražio da mi dokažemo da to mi nismo. A sami komandanti OVK-a su priznali da su to uradili i to po izjavi gospodina Caglinskog, oni cene da ja to i namerno urađeno sa razlogom, jer im komandant UČK-a za Jablanicu (Jabllanice) napomenuo da oni ne treba da prate vozila policije i vojske pogotovo na rejonima i prostorima koje oni kontrolišu. I mogu vam reći da od 15. januara ekipe verifikatora nisu više pratile pokrete vojske i MUP-a kad su prolazile kroz prostor koji je pod kontrolom takozvane Oslobođilačke vojske Kosova i Metohije. I zato je gospodin Lončar rekao Drevenkijeviću da je nekorektna njegova izjava, jer se zna tačno ko je gađao verifikatore i zašto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste bili na tom sastanku?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jesam, bio sam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako je reagovao Drevenkijević na to šta je Lončar protestvovao, što on izjavljuje kako ne zna iako se zna da su to učinili pripadnici OVK-a?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ništa on ovaj, ne reaguje, on ostaje pri svome, kako kaže ne reaguje, on ostaje pri svome i ne koleba se u takvom ponašanju. Pogotovo na ovom sastanak je došao vrlo ljut, agresivan onako, piše ovde u zapisniku nije čak hteo da popije kafu što je prvi put kod nas kad dođe, inače je to bio red i on je to uvek koristio dok sada je svojim ponašanjem pokazao da se, da neće sa nama da pije kafu i da je ljut kad je ovako kao šta se desilo kao u Račku. To je njegova izjava. Ali kasnije malo pomirio se, nije više pri kraju bio tako arogantan, ali je ostao pri onom svome stavu. Iako se kasnije pokazalo da je on imao pogrešan stav i da nije bio korektan stav.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada šta ovde dalje piše, šta kaže Lončar?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: “Istakao je da kao što su ih je već ranije upoznali, akcija izvedena u cilju hvatanja terorista koji su ubili policajca te da su pri tome naišli na jak, dobro pripremljen otpor od strane terorista. Navedeno ukazuje da su bili obavješteni o našim namerama.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je ova rečenica koju ste preskočili. “Dalje naglasio da o svakom pokretu jedinica vojske i MUP-a”, to niste pročitali. Šta piše ovde?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: “Dalje naglasio da o svakom pokretu jedinica Vojske Jugoslavije i MUP-a prethodno obavještavamo KVM, te da je to bio i slučaj za aktivnost kod Štimlja.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, šta se vidi iz ovoga šta Lončar govori?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Iz ovoga se vidi, a vidi se i u našem izveštaju, mi smo dnevno izveštavali o kretanjima i aktivnostima koje će se desiti u naredni dan, pa tako je bilo i za ovu akciju kod Štimlja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, Lončar naglašava da ih uvek obavještavate blagovremeno i da su bili obavješteni za akciju u Račku?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste, MUP je obavestio KVM da će imati akciju u Račku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li Drevenkijević reagovao na to na bilo koji način?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, nije reagovao nego je jednostavno prećutao. On je izneo ono svoje šta ima i nije reagovao tako na ovo što je general Lončar njemu rekao. Nego je samo terao svoje. Uvek je ostajao pri svome šta je rekao. Na ovom sastanku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi kao šef tima za vezu znali da su oni obavješteni o tom događaju u Račku unapred?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam to znao preko Lončara, jer ja sam bio Lončarov zamenik, pomoćnik i zamenik znači pri saveznoj komisiji za odnose sa Verifikacionom misijom na Kosovu i Metohiji. Pored toga što sam bio vođa tima za odnose sa Verifikacionom misijom ispred Prištinskog

korpusa, ja sam u isto vreme bio i Lončarov zamenik tako da su mi dosta aktivnosti koje Lončar zna odnosno MUP šta je iznosio, bio sam upoznat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala vam. Ja ću vas sad zamoliti samo da prokomentarišete još jedan ovaj zapisnik koji ja ovde imam, koji smo dobili nedavno, odnosno poslednjeg dana sa sastancima. To je zapisnik, razgovor sa Aleksandrom Nikolajevim (Aleksandar Nikolaev) šefom Političkog odeljenja. Od 12. januara, znači prethodi ovom na samo nekoliko dana. Prethodi događajima u Račku i ...

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Našao sam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je RO 391112, 12. januar 1999. godine, punkt SMIP-a u Prištini.

TUŽILAC NAJS: Nismo sigurni da li je ovaj dokument već ranije uveden u dokazni spis. Ukoliko optuženi želi da dostavi dokumente koji su njemu bili dostavljeni u skladu sa Pravilom 68 ili na neki drugi način, mislim da bi ti dokumenti takođe trebali da su i nama na raspolaganju. Naravno, ja pokušavam da sve uradim kako bismo shvatili o čemu se radi, ali ne znam da li imamo ovaj dokument. Izgleda da se taj dokument ne nalazi na spisku dokumenata u vezi sa Račkom.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, kakva je situacija, gde se nalazi ovaj dokument? O kom dokumentu se radi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gde piše "*exhibit*" (dokazni predmet), stoji prazno. A očigledno da dolazi iz kancelarije gospodina Najsa. Jer ja neke druge dokumente u vezi sa tim nemam. Pošto ima ovaj ERN broj R ili R0 1319112, radi se o zapisniku sa razgovora sa Aleksandrom Nikolajevim iz Kosovske verifikacione misije. Ali ako se slažete, možemo da ga stavimo na grafoskop, ja ga imam na srpskom jeziku, a ima ga i svedok na srpskom jeziku.

SUDIJA ROBINSON: Da, molim da se dokument stavi na grafoskop.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče Kotur, molim vas stavite ga na grafoskop, pa možete odatle da čitate pošto ovde piše.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Na koju stranu mislite?

TUŽILAC NAJS: Gospođa Diklić (Diklich), na osnovu ERN broja smatra da bi možda moglo da se radi o dokaznom predmetu koji ima broj 792, tabulator 4. Pokušaćemo da nađemo kopiju dokumenta.

SUDIJA ROBINSON: Hvala gospodine Najs.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Preskočićemo ovo gde je održan sastanak, održan u prostorijama punkta. Pogledajte šta stoji pod tačkom 2. To je znači Aleksandar Nikolaev, šef, piše ovde “*Head of Political Department*” (šef Političkog odeljenja). “Sagovornik nam je izneo neke detalje u vezi zbivanja u Kosovskoj verifikacionoj misiji posle ubistva policajac i otmice vojnika Vojske Jugoslavije”. To, je li piše to?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta kaže dalje?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: “Odmah po dobijanju vesti o navedenim događajima general Drevenkijević je informisao Vokera u Vašingtonu (Washington D.C.), ambasador Voker traži od generala Drevenkijević da sačeka sa slanjem izveštaja u Vašington upozoravajući ga da se možda radi o dezinformacijama i tako dalje. I pored toga, general Drevenkijević je organizovao sastanak sa ostalim zamenicima Vokera i većinom glasova odlučeno da se izveštaj ipak pošelje u Vašington, zbog čega je Voker bio veoma besan. U daljem toku razgovora sagovornik nas upoznao sa procenom situacije na Kosovu i Metohiji koju je 9. januara 1999. godine izradilo Odeljenje za analitičke procene Kosovske Verifikacione misije”, u zagradi, “Obaveštajna služba KVM-a. U sastavu ovog odeljenja nalaze se američki, engleski i nemački oficiri analitičari. Procena obuhvata trenutno stanje i namere OVK-a, Vojske Jugoslavije, MUP-a, LDK-a (Lidhja Demokratike e Kosoves), kao i stanja kod albanskog civilnog stanovništva.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, šta kaže u vezi sa svakim od ovih elemenata?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Za UČK kaže: “Ceni se da će OVK-a intenzivirati svoje aktivnosti na području Mitrovice, Uroševca kao i na potezu Suva Reka (Suhareke) - Štimlje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači Uroševac, Suva Reka, Štimlje to je taj deo oko Račka?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Kod Račka.“Na takve procene ukazuju najnovije aktivnosti OVK-a”, u zagradi, “ubistvo policajaca i otmica vojnika. Ocena je da su ove dve akcije iskordinirane veoma dobro, čak profesionalno organizovane i izvedene. OVK najavljuje nove napade na pripadnike MUP-a. U ponašanju prema KVM evidentno je da OVK pokušava da kontakte svede na oficijelne pri čemu se to čini preko takozvanih predstavnika za odnose sa javnošću. Kao predstavnik OVK pominje se Jašari ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Primetno je postepani distanciranje OVK od stanovništva”, šta kaže?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: “Primetno je postepeno distanciranje OVK od stanovništva i pokušaj da se na teritoriji koju OVK drži pod kontrolom formiraju organi vlasti, MUP, opštinski organi i tako dalje. Sve su izraženija nastojanja OVK da sebe u odnosima sa KVM predstavi oficijelnom armijom”. Pa sad ovo ne vidim ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “U sredstvima javnog informisanja ...”

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: “U sredstvima javnog informisanja koja simpatišu OVK, KVM se sve više prikazuje nesposobnim, a ceni da će takav trend u izveštavanju biti nastavljen, očekuje se fabrikovanje incidenata od strane OVK, pa čak i ubistva Albanaca i pripisivanje tih dela MUP-u i Vojski Jugoslavije.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, e sad za Vojsku Jugoslavije šta kaže?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Za Vojsku Jugoslavije kaže “Odnos između Vojske Jugoslavije i KVM-a cene se dobrim. Vojska Jugoslavije trenutno preduzima aktivnosti koje su usmerene na zastrašivanje stanovništva. Očekivalo se da će reakcija Vojske Jugoslavije posle otmice vojnika biti mnogo jača nego što jeste.”

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: “Kod MUP-a”, šta kaže ...

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: “Kod MUP-a trend je ka obustavljanju operacija a kod LDK-a”, to je Rugovina (Ibrahim Rugova) ova, partija kaže “pokušava da očvrzne veze sa OVK-a, ali bez uspeha”.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na poslednjoj strani kaže “nasilje u Uroševcu i Mitrovici može da poraste”. Dakle ...

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: “Zaključci su im”, kaže “nasilje u Uroševcu i Mitrovici može da poraste ...

prevodioci: Prevodioci prvi put gledaju ovaj dokument, napomena prevodioca.

SUDIJA ROBINSON: Samo jedan trenutak, gospodine Miloševiću. Takođe se obraćam i svedoku. Prevodioci kažu da prebrzo govorite. Imajte na umu da prevodilac po prvi put vidi ovaj dokument.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, da li možete da ponovite broj dokaznog predmeta?

TUŽILAC NAJS: 792, tabulator 4. Evo sad kad sam ustao hteo bih samo da vam kažem da pokušavamo što pre da dođemo do engleske verzije budući da je veoma teško da pratimo ovo bez engleske verzije koju bi mi mogli da pročitamo. A takođe bih hteo da optuženi zna da je njegova obaveza da on mora da dostavi ove dokumente unapred i naravno on treba da utvrdi odakle je dobio određena dokumenta. Ako na kraju nije u stanju da to uradi bilo preko uvaženog kolege gospodina Keja (Kay) ili preko svojih savetnika, on uvek može da zatraži od gospođe Diklić, da unapred to učini i ona će, naravno, to da učini, iako će joj to oduzeti vreme predviđeno za neke druge stvari. Ali to sve treba da se uradi kako bismo mi mogli unapred da dobijemo dokumente. Evo sad smo dobili englesku verziju ovog dokumenta.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Najs. Gospodine Miloševiću, ove primedbe su veoma bitne i sledeći put kada budete došli ovde nepripremljeni, učiniću ono šta bih inače učinio u svojoj zemlji, a to je da vam neću dozvoliti da izvodite dokaze u vezi sa tim dokumentom. Morate da dođete ovde potpuno pripremljeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Što se tiče ovog pitanja odakle mi dokumenti, ja sam već rekao da sam dokument dobio nesumnjivo od kancelarije gospodina Najs po njegovoj obavezi da mi dostavi po Pravilu 68 ovakve dokumente. Gospodin Rakić je to pronašao poslednjeg dana tako da nisam stigao da ...

SUDIJA ROBINSON: Ali to nema nikakve veze sa izvođenjem dokaza, u vezi sa dokumentom koji ste dobili od gospodina Najs. Vi morate da dođete

ovde u sudnicu spremni. Morate da imate pripremljene kopije, kako za sudije, tako i za učesnike u postupku.

TUŽILAC NAJS: Kako bismo imali potpunu sliku, ovaj dokument jeste predočilo Tužilaštvo preko jednog svedoka i optuženi bi trebalo da zna da je taj dokument dobio na dva načina. Dakle i u skladu sa Pravilom 68 i takođe da je dokument dobio kao dokazni predmet i on bi u stvari trebao da nas obavesti o tome da se radi o dokaznom predmetu koji je već usvojen.

SUDIJA ROBINSON: Molim vas, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle pukovniče, ovo je dokument o razgovoru 12. januara. To je tri dana pre događaja u Račku.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je analiza Obaveštajnog odeljenja Kosovske verifikacione misije i oni očekuju fabrikovanje incidenata od strane UČK-a, pa čak i ubistva Albanaca i pripisivanje tih dela MUP-u i Vojci Jugoslavije. To je dakle predviđanje Verifikacione misije. Da li to stoji u ovom dokumentu?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To stoji u dokumentu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se posebno pominje na dva mesta Uroševac, odnosno taj deo u kome se nalazi Račak?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Štimlje, Suva Reka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ne bih se dalje na tome zadržavao s obzirom da sam imao još neke dokumente za koje bi gospodin Najs stavio istu primedbu, ja ću ih preskočiti da vas ne bih doveo u iskušenje, gospodine Robinson, da reagujete na to da ne mogu da izvodim dokazne predmete. Da se vratimo na ove vaše izveštaje. Molim vas, da li se u ovim vašim izveštajima pod ovim brojevima od 31 do 51 nalaze dokumenti koji se odnose na svedočenje generala Delića ili su to vaši dokumenti? To je, 31 je D300, to je tabulator 300. 32, D300, tabulator 301 i tako dalje do kraja. Da li su sve to vaši dokumenti?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se u celom toku ovih izveštaja koji se odnose na ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, mi smo sada doneli naše dokumente, iz naše kolekcije kako bi se to stavilo na grafoskop. Dakle, mi smo uradili sve ono šta je optuženi trebalo da uradi za vas.

SUDIJA ROBINSON: Ja vam se zahvaljujem u ime optuženog, gospodine Najsa. Gospodine Miloševiću, ne radi se samo o nepoštovanju, već se radi i o tome da ne radimo na efikasan način buduću da gubimo dosta vremena u potrazi za tim dokumentima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam razumeo, gospodine Robinson, da dokumenti koji su već uvedeni kao dokazni predmeti da je dovoljno da pomenem samo koji je dokazni predmet i koji je broj njegov, da ne treba da vam to ponovo dostavljam, jer je to dostavljeno. Koristim priliku da svedok koji je autor ovih dokumenata ukaže na njihovu sadržinu i na njihovu autentičnost. Oni su prihvaćeni za vreme svedočenja generala Delića. Dakle, da li, pukovniče ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, čak i ako se radi o dokumentima koji su već uvedeni u dokazni spis, morate da napravite kopije za sudije budući da mi nemamo sve kopije svih dokumenata ovde pri ruci. Ali pozabavite se ukratko ovim dokumentom. Ili kako je rekao sudija Kvon (Kwon) upravo sada, možda biste mogli da nas unapred obavestite, pa ćemo onda mi sami da donesemo svoje kopije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče Kotur, da li u ovom celom pregledu dokumenata za februar mesec imate bilo kakav incident u kome bi se moglo reći da naša strana nije izvršila svoje obaveze prema Verifikacionoj misiji?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Naša je strana izvršavala sve obaveze prema Verifikacionoj misiji. Sem u onim slučajevima kada Verifikaciona misija nije postupala u duhu dogovora onda nismo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ima ijedan karakterističan događaj u toku februara sadržan gde se može ustanoviti neki propust koji je napravila naša strana?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja nisam to mogao uočiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. I konačno, ovaj pregled dokumentata sadrži i brojeve od 52 do 73 koji su takođe za vreme svedočenja generala Delića ovde prezentirani koji se odnose na mart. Broj 52 je D300, tabulator 448, pa onda isti taj broj, pa 449, 450, 451 i tako dalje do tabulatora 73 gde su dnevni i nedeljni izveštaji. Da li nedeljni izveštaji uglavnom pokrivaju sve ono šta ima u dnevnim samo u sažetom obliku, da li se oni podudaraju?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Oni se potpuno podudaraju i u sedmičnim izveštajima sažeto je sve ono šta je bilo u prethodnoj sedmici u dnevnim izveštajima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li u ovom setu dokumentata koji se odnose na mart postoji bilo kakav incident na koji naša strana nije reagovala u skladu sa sporazumom sa Verifikacionom misijom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nema ni jedan takav dokument, ovo je samo period, ja bih hteo da kažem da je komanda korpusa izvršila procenu da je naš operativni položaj Prištinskog korpusa nepovoljan i da što se tiče OVK-a da on raspolaže sa od 6.000 do 7.000 ljudi na severu Albanije (Albania), 2.000 do 3.000 ljudi u Makedoniji i oko 15.000 ljudi pod oružjem na Kosovu i Metohiji. To je bio negde ekvivalent od 20.000 do 25.000 naoružanih boraca odnosno terorista, imali smo u tom periodu od četiri do pet napada dnevno na MUP, Vojsku Jugoslavije ili civile. To je period kad od pet okruga koliko ima na Kosovu i Metohiji, četiri su zahvaćana borbenim dejstvima od strane šiptarsko terorističkih snaga, od 28 opština u 19 opština se izvodila borbena neka dejstva, oko 300 sela je zahvaćeno sadejstvom terorista i to je period kada se OVK pripemala za prolećnu ofanzivu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sada kad smo prešli ove mesece i izveštaje iz vremena boravka Kosovske verifikacione misije, kako biste uporedili stanje u trenutku dolaska Verifikacione misije i na kraju perioda njenog boravka prilikom odlaska Verifikacione misije, stanje u pogledu nasilja i delovanja UČK-a na prostorima Kosova i Metohije?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Evo ovo sam rekao pri kraju već kako je bilo stanje kad odlazi Kosovska verifikaciona misija. Rekao sam da na početku oktobra meseca takozvana Oslobodilačka vojska Kosova i Metohije bila je razbijena, nije predstavljala neku organizovanu snagu, neorganizovana,

nedovoljno opremljena i nije držala neke delove teritorije pod svojom kontrolom. Ovo sam počeo da iznosim u martu, koja je procena bila Prištinskog korpusa zato što smo mi već počeli dovoditi deo snaga na prostor Kosova i Metohije znači drugih jedinica koje nisu bile formacijske u sastavu Prištinskog korpusa, ali smo smatrali i mi smo o tome obavestavali Kosovsku Verifikacionu misiju da je to naše pravo, imali smo pretnje NATO za bombardovanje, počeli su još od januara meseca predisllociranjem većeg broja aviona na prostor Italije (Italy) i mi smo vršeći ovakvu procenu zaključili da moramo nešto preduzeti da ne bi došli u situaciju da ne možemo izvršiti zadatke koji se postavljaju pred naše oružane snage. Zato u ovim izveštajima u martu mesecu, možda bi neko rekao da je to nepoštovanje sporazuma koji je potpisan između OEBS-a i naše zemlje s obzirom da smo morali svesti oružane snage na nivo koji je bio u februaru mesecu 1998. godine, ali su to učinile ove okolnosti o kojima sam rekao i što je u dokumentu koji je potpisao sa strane Evropske unije (European Union), mislim da je Klark (Wesley Clark) i Nauman (Klaus Naumann), a ispred naše strane general Đorđević, a ne znam ko još, mi zadržavamo pravo u slučaju naše neke procene da možemo dovesti snage ili upotrebiti snage, ali da o tome moramo obavestiti Kosovsku verifikacionu misiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, pukovniče. Ja se nadam da je ovo vrlo kratko i površno prelaženje preko ovih izveštaja dovoljno da se oni uvedu kao dokazni predmeti. Naravno, ne mislim na ove koji su već uvedeni kada je svedočio general Delić već ove do kraja 1998. godine, a svi su, svi su to dokumenti pukovnika Kotura.

SUDIJA ROBINSON: Da li možete da identifikujete te dokumente? Dakle, dokumente koji nisu ranije uvedeni u spis.

(Pretrsko veče se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, da li vi možete da nam pomognete, dakle da li su ovi dokumenti iz 1998. godine već uvršteni u spis?

ADVOKAT KEJ: Pa čini mi se da bi oni trebalo da budu uvršteni u dokazni spis. Mi sada pokušavamo da utvrdimo koje su konkretno odluke bile donete u vezi sa ovim dokumentima. Na žalost ne možemo sada odmah da vam pomognemo, ali, evo, proveravamo.

SUDIJA KVON: Dajte mi jedan minut, pa ću ja da proverim, a mi možemo da nastavimo u međuvremenu.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, nastavite, a onda ćemo da se vratimo kasnije na to pitanje.

TUŽILAC NAJS: Gospođa Diklić, odnosno na osnovu onoga šta je ona utvrdila, izgleda da dokumenti koji se nalaze na spisku dokumenata za Milana Kotura, dakle tamo gde piše da dokumenti nisu uvršteni u spis, izgleda da zaista nisu ni bili uvršteni budući da se optuženi nije bavio ovim dokumentima, ovim potencijalnim dokaznim predmetima. Oni se nalaze u dosijeu Delić, ali moguće je da se on uopšte nije osvrnuo na te dokumente. Evo, gospođa Diklić sada pokušava da utvrdi kakva je tačno situacija. Svi znamo, sa kojim problemima se susrećemo kako bismo rešili određene stvari, pa možda je bolje da se ovim pozabavimo kasnije.

SUDIJA KVON: Evo na primer tabulator 262, dakle od tabulatora 262 do 291, svi ti dokumenti su bili prihvaćeni kao dokazni predmeti, dakle iz dokumentacije Delića, naravno osim onih koji su identifikovani, koji su dobili samo identifikacioni broj dok se ne dobije prevod tih dokumenata, ali evo, ja još nisam proverio sve ostale.

SUDIJA ROBINSON: U redu, možemo da sledimo sugestiju gospodina Najsa. Izvolite, gospodine Miloševiću.

SUDIJA KVON: Izvinjavam se, ponovo ćemo to da proverimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, tražili ste od mene da ih identifikujem. Ja sam ih već identifikovao kad sam svedoku postavljao pitanja. Ali sad ću ponoviti. Dakle u tabulatorima od broja 19 do 39 su izveštaji Verifikacione misije iz novembra 1998. godine. Dakle to se odnosi na novembar. I postavljao sam svedoku pitanja o tom setu dokumenata, a u tabulatorima od 40 do 68 su izveštaji Verifikacione misije po datumima iz decembra 1998. godine i o tom setu dokumenata sam mu postavljao pitanja. Prema tome, moj zahtev prema vama bio je da se uvrste ovi tabulatori od 19 do 39 i od 40 do 68. A onda posle idu oni koji su bili kod Delića i koji su obuhvaćeni brojevima, a ne tabulatorima.

SUDIJA ROBINSON: Da, sekretar je potvrdio da to ranije nije uvršteno u spis, pa ćemo to sada da uvrstimo. Molim da se tome da dokazni broj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imate i one prethodne tabulatore kojima se svedok pojedinačno bavio, to je šema, mapa organizacije, to su sve dokumenti Verifikacione misije koje je on objašnjavao.

SUDIJA ROBINSON: Da, to će da bude uvršteno u spis, takođe.

sekretar: Časni Sude, ova fascikla koju je doneo gospodin Milošević dobiće broj D332.

SUDIJA ROBINSON: U redu, to se uvrštava u spis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče Kotur, ovde je svedočio general Mezonev (Joseph Omer Michel Maisonneuve). Da li ste imali priliku da se srećete s generalom Mezonevom i kakva je bila njegova pozicija u Verifikacionoj misiji?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jesam, ja sam se sretao sa generalom Mezonevom, on je bio na čelu Regionalnog centra broj 1 u Prizrenu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vezi sa njegovim svedočenjem želim da vam postavim nekoliko pitanja za koja smatram da vi možete da date odgovor. On je rekao da posle incidenta u Račku, komandant brigade u Uroševcu, General Krsman Jelić nije hteo da se sastane sa njim. Mezonev tvrdi da je uspeo da se sastane sa generalom Jelićem tek tri nedelje kasnije kad je uspeo da vas natera da vi nagovorite Jelića na taj susret. Inače za vas, gospodo, to je na strani 5.821 transkripta, a datum svedočenja je 29. maj 2002. godine. Ako treba ja mogu da citiram sa te strane transkripta li već sam prepričao to i želeo bih da svedok u vezi sa tim da odgovor.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Gospodin Mezonev, mene čudi da je on dao taku neku izjavu, jer kao general kanadske armije mogao je da zna i mislim da zna kakvi odnosi vladaju u svim armijama svete pa i Vojsci Jugoslavije. Prvo, ja nisam bio taj koji je nadređen generalu Deliću da bih ga ja mogao naterati ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije general Delić, nego general Jelić.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Krsman Jelić, pardon. Da bih ga ja mogao naterati da on dođe. Jer ja sam bio samo na čelu tima za odnose sa ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hajde da ne kažemo naterali. Jeste li vi njega ubeđivali da on razgovora sa Mezonevom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne. Onog momenta kada je došao zahtev preko štaba misije u Prištini da general Mezonev želi sa generalom Delićem da održi sastanak, mi smo to odmah organizovali. Prethodni njegovi pokušaji da održi sastanak sa Delićem ili ne, ja sa tim nisam bio upoznat. A onog momenta, jer to je bila linija komuniciranja Regionalni centar, štab u Prištini, sa štabom u Prištini kontaktirali sa timom za veze Prištinskog korpusa na čijem sam ja bio čelu, a gospodin Mazonev je mogao samo da kontaktira sa oficirima za vezu od generala Jelića u garnizonu Uroševac, sa tim da general Mazonev i nije pokrivaio to područje. To područje je bilo pod nadzorom Regionalnog centra 5 iz Prištine. E sad, što je gospodin Mazonev želeo taj sastanak i zbog čega, na kraku to sad više nije ni toliko važno jer je sve obaveze koje 243. mehanizovana brigada iz Uroševca treba da ispuni prema Misiji OEBS-a, ona je to radila preko oficira za vezu. Isto što je to radio, sve obaveze Prištinskog korpusa što je imao da ispuni prema toj misiji preko tima za vezu, na čijem sam čelu bio ja tako da odnosi između komandanata i Delića, to je, uopšte ne stoji, niti je bilo potrebe da ja nekog ubeđujem i da nešto ovaj, na takav način činim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je uopšte general Jelić izbegavao da se sretne sa generalom Mezonevom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, ono šta ja znam, Jelić nije izbegavao susrete sa Mezonevom nego jednostavno Jelić nije uvek imao vremena kad je to palo napamet Mezonevu ili nekome drugome da traži komandanta. Zato su postojali oficiri za vezu koji su vrlo kompetentno mogli da sve što je trebalo da se prenese i uradi to su mogli da urade. Ja sam kad to kažem, mogu da tvrdim, kompetentno o tome da govorim, jer ja sam bio dugo komandant brigade i ko ima brigadu na 40 kilometra raspoređenu i to u peridu ontenzivnog dejstva takozvane Oslobodilačke vojske Kosova po jedinicama brigade i na čitavom prostoru i da Jelić nije imao vremena da se sastane kad nekome padne napamet odmah danas za danas ili danas za sutra. A onog momenta kad je u štabu u Prištini iznet zahtev, ja sam to obezbedio preko komande korpusa odnosno sutra dan da se to odradi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Hvala. Pomenuli ste oficire za vezu, dakle jesu li oficiri za vezu uvek bili na raspolaganju Verifikacionoj misiji?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Oni su uvek bili na raspolaganju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, komandant brigade nije uvek na raspolaganju, ali njegov oficir za vezu je uvek na raspolaganju. Je li to ono šta vi tvrdite?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je to, kao što sam ja bio 24 sata na raspolaganju štabu Misije OEBS-a u Prištini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sada...

SUDIJA KVON: Za potrebe zapisnika u transkriptu prethodnog odgovora stoji Jelić umesto Delić. Možete da nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde se radi o Krsmanu Jeliću.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam bio pogrešio kada sam rekao Delić umesto Jelić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo da radi zapisnika takođe naglasimo da se radi o Krsmanu Jeliću. Dalje, general Mezonev kaže, sad prelazimo na to da je došlo do sastanka, ovo smo razjasnili kako je došlo do sastanka, kaže da Jelić u razgovoru na sastanku sa njim nije hteo da potvrdi da je sarađivao sa MUP-om tokom operacije u Račku. Mezonev kaže da je general Jelić tom prilikom izjavio da njegove snage nisu pucale u selo već u okolinu prema neka druga dva sela, dakle poenta je u tome da general Krsman Jelić nije potvrdio da su vojska i MUP delovali zajedno. To je na stranici 5.790 u transkriptu sa Mezonevom. Da li ste vi bili prisutni na tom sastanku?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam bio prisutan na tom sastanku, on je održan u Uroševcu u Klubu Vojske Jugoslavije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je tačno general Jelić rekao Mezonevu i kako je ovaj reagovao na to?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Gospodin Mezonev je insistirao na tome da li je vojska učestvovala u operaciji sa MUP-om u Račku ili nije. Jelić, gospodin Jelić je to negirao i rekao je da vojska nije učestvovala, da je to bila operacija

MUP-a, on je izrazio neko nezadovoljstvo insistirajući da to jeste, ali Jelić je objasnio ono šta je objasnio. Ja se nisam puno mešao u razgovor, jer to je bila zona odgovornosti gospodina Jelića, on je odgovarao za sve šta se u toj zoni dešavalo, ja sam vrlo malo na tom sastanku govorio, ali znam da je Jelić tvrdio da vojska u tome nije učestvovala i izneo je to šta stoji u zapisniku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vaša saznanja iz tog vremena su da li je vojska učestvovala tamo?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Moja saznanja su da vojska nije učestvovala, jer je to bila jedna akcija protivteroristička od strane, organizovana od strane vojske, odnosno MUP-a Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. General Mezonev je naveo da je nakon događaja u Račku posetio štab 243. brigade u Uroševcu, rekao je da mu je namera bila da od komandanta brigade dobije potvrdu o učešću njegovih trupa i njihovoj odgovornosti o događaju u Račku. Po Mezonevovim rečima na tom sastanku na kome nije bio prisutan komandant brigade Krsman Jelić, pukovnik Petrović, da stanem tu. Ko je pukovnik Petrović?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je potpukovnik Perović, oficir za vezu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači oficir za vezu te brigade?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jelićeve brigade?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: 243. mehanizovane brigade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Potvrdio mu je da je MUP izvršio akciju u Račku, ali da je bio podržan od jedne "Prage" i jednog tenka iz 243. brigade.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja takav izveštaj nisam dobio od oficira za vezu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je pukovnik Petrović izjavio ovo šta iznosi Mezonev?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da je to pukovnik, potpukovnik Petrović izjavio, ja bih to u dnevnom izveštaju od potpukovnika Petrovića imao i to bi bilo u izveštaju ovoga tima armije koji je poslat Generalštabu, timu Generalštaba za odnose sa Misijom OEBS-a.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, pukovniče. Govoreći o tom istom sastanku, to je inače u transkriptu na strani 5.786 i 5.787, 29. maja 2002. godine, govoreći o istom sastanku, Mezonev je takođe rekao da on nije bio zadovoljan, jer on nije razgovarao sa komandantom brigade već sa oficirom za vezu Petrovićem i da mu je ovaj oficir tada izjavio da je, on citira: "Štimlje bilo obrađeno 'Pragama', oklopnim vozilima, 'Pragama' i jednim tenkom". Na osnovu čega je on razumeo da je to bila podrška Vojske Jugoslavije. I on ovde citira u transkriptu na strani 5.788: "Štimlje je obradio MUP 'Pragama', oklopnim vozilima i jednim tenkom. I onda sam, čini mi se, tada shvatio da je to bila podrška koju je davala Vojska Jugoslavije". Da li su po vašim saznanjima tačni ovi navodi generala Mezoneva?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nema starešine u 243. mehanizovanoj brigadi, a posebno oficira za vezu koji bi zanenio jedno malo selo Račak sa Štimljem. Štimlje, to je jedno opštinsko mesto dosta veliko, naseljeno i sad, koliko sam ja razumeo taj citat da je obrađeno Štimlje "Pragom" i tenkom. To nema nikakve veze sa Račkom i ta izjava mislim potpuno je netačna i ja ne znam odakle to, to nešto nije u redu. Ja ne verujem onda da Mezonev, ako je to izjavio može biti neki svedok kome se može verovati. Jer sad Račak, sad Štimlje, nije mi više jasno o čemu se radi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li Štimlje opštinsko mesto gde je normalno funkcionisala vlast, prisutna policija, svi organi vlasti i tako dalje?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Tu je opštinsko mesto, policija, Dom zdravlja u Štimlju je i bolnica za retardirane osobe, to je dosta veliko mesto, mislim naseljeno, opštinsko, pa ni slučajno nije se moglo zameniti sa Račkom ili sa nečim sličnim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li bi neko od naših oficira mogao da kaže, odrađeno je Štimlje, a da pri tom misli na Račak?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Malopre sam rekao da to ne može niko da... Pogotovo oficir iz 243. mehanizovane brigade koji je prisutan tamo svaki dan i čija je to inače zona odgovornosti, da pomeša Štimlje i Račak. Ja sumnjam u tu izjavu generala Drenkijevića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ovde je reč o generalu Mezonevu.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Mezonevu, pardon.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: General Mezonev je ovde izjavio da je policija bila uključena u događaje u Račku što je za njih u vojsci bilo očigledno, jer je vojska mogla da vidi policiju sa brda podržavajući ih. Mezonev je rekao da je po njegovom mišljenju vojska podržavala MUP. To mu je na sastanku 16. januara potvrdio potpukovnik Petrović, oficir za vezu 243. brigade rekavši da je MUP izvršio operaciju uz podršku vojske i to najmanje jednim tenkom i nekoliko "Praga". Evo šta piše, baš ću da vam pročitam citat: "Vojska je rekla da je policija učestvovala u Račku. Njima je to bilo očigledno. Mogli su da ih vide budući da su oni bili gore na brdu i, koliko se meni čini, davali podršku policiji. Na jednom od sastanaka, 16. januara sa Petrovićem, oficirom za vezu 243. brigade, potpukovnik je rekao da je MUP uradio tu operaciju uz podršku Vojske koja je dala najmanje jedan tenk i nekoliko Prage". To je, znači, transkript 5.865. strana. Šta vi možete da kažete o ovom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To da je MUP tu akciju izveo to je tačno, ali da jedinica koja je bila ispod, ne na brdu, ona je bila ispod Čanovića brda, ti je u jednom prostoru borove šume, malo ređe borove šume smeštena ta jedinica, odatle se Račak ne vidi. To vojska nije to mogla da vidi sa tog mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tako nešto Petrović uopšte mogao da kaže?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam to rekao kao do sada da Petrović, kao što je rečeno da je Petrović rekao da je obrađeno Štimlje sa "Pragama" tako i ovo, sumnjam da je Petrović mogao da kaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam bio na tom prostoru i znam gde je ta jedinica locirana i znam otprilike kako izgleda konfiguracija zemljišta i znam da, tuda sam prolazio nekoliko desetina puta ka Prizrenu i tu je usečen put i tu se ne vidi, ovaj, ništa sem od puta kad se ide, odnosno južno od puta, tamo gde je Račak inače lociran u odnosu na komunikaciju Štimlje - Suva Reka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, inače koliko je ta jedinica dugo bila na tom prostoru?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Bila je na tom prostoru od aprila 1998. godine, celu 1998. godinu je bila, više od pola godine i nastavila u 1999. godini. Skoro godinu dana je bila na tom prostoru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ta jedinica spada u deo jedinica koje su ostale prema Sporazumu na nekoliko tačaka na Kosovu i Metohiji?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste, ta je jedinica imala zadatak, ostala je po sporazumu sa Misijom OEBS-a, jedna njena pojačana četa na prostoru Štimlje - Suva Reka obezbeđujući jedinicu, locirajući na prostoru Dulje i na prostoru ispod Čanovića brda. Deo te jedinice ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je bio njen zadatak?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Njen zadatak je bio da obezbeđuje komunikaciju na tom, na tom pravcu, jer to je komunikacija bila gde smo i 1998. godine bila nekoliko meseci, nismo je mogli koristiti radi dejstva takozvane Oslobođilačke vojske Kosova i Metohije, a isto tako, kad je već, od 1998. godine mi smo imali prve pogibije ljudi na toj komunikaciji od strane dejstva takozvane Oslobođilačke vojske Kosova i Metohije. Ta jedinica je ostala na tom prostoru u cilju bezbednosti te komunikacije. Saobraćaja, odnosno bezbednosti saobraćaja na toj komunikaciji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala, pukovniče. Sad ću vam postaviti par pitanja u vezi sa svedočenjem generala Drevenkijevića. U delu svog iskaza koji se odnosi na oslobodjenje osam vojnika Vojske Jugoslavije kidnapovanih od strane UČK-a, rekao da su članovi Verifikacione misije uložili mnogo truda da postignu oslobođenje osam vojnika koje su držali pripadnici UČK-a, da su postojali mnogi trenuci kada su mislili da će policija i vojska krenuti u juriš na tu poziciju, da su se oni tu umetnuli između dve strane i pokušali da smire situaciju. Drevenkijević je posebno istakao vlastito požrtvovanje, jer je navodno tri noći spavao na podu svoje kancelarije, jer da bi bio tu spavao ako stigne neka poruka. To je na strani transkripta 2.868, opširnije, naravno, ali ja to neću citirati. Kakva su vaša saznanja o ovim događajima i angažovanju Kosovske verifikacione misije i samog Drevenkijevića na oslobađanju ovih vojnika?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Vidite, mi smo malopre pročitali procenu Obaveštajnog odeljenja Kosovske verifikacione misije gde je data, gde smo mi vrlo mlako reagovali na otmicu vojnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odnosno oni ocenjuju ...

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Oni ocenjuju da smo mi vrlo mlako reagovali, to smo pročitali malopre. I sada ta ista Verifikaciona misija koja je tako dala svoju ocenu o našem ponašanju kaže sada da smo mi bili na juriš, samo što nismo se, što nije neka akcija izvedene i da su se oni našli između te dve strane. To njihovo angažovanje, ja ne osporavam angažovanje gospodina Kelera koji je u dogovoru sa gospodinom Šainovićem, jer je UČK-a čim su kidnapovali tih osam naših vojnika, oni su odmah tražili preko Kosovske verifikacione misije da sa nama stupe u dogovor u cilju razmene. Mi smo to prihvatili, odmah smo to prihvatili, oni su bili vrlo zadovoljni kažem takvim našim stavom i u dogovoru gospodina Kelera i Šainovića izvršena ja ta zamena. Istina da je komandant na tom području Bajgore (Bajgore) ponašao se, nije uvek ispoštovao dogovore, odugovlačio je, tvrdio je neki pazar kako ga je okarakterisao gospodin Caglinski, kaže radi se o jednom priprostem komandantu koji se pravi važan i koji hoće da kod svojih boraca i svog naroda podigne sebi ugled. Mi smo izvršili neke pokrete jedinica u cilju da ne bi slučajno, ako ne bi došlo do uspeha u pregovorima da to uradimo i na vojnički način. Ali do toga nije došlo, ni blizu nije došlo do neke takve situacije i ja sam u razgovorima rekao da, kad su me pitali da planiramo, ja sam rekao da nećemo dok god ide taj razgovor i da nam ne pada napamet da takvu akciju izvodimo. I to hvalisanje može da bude, gospodina Drevenkijevića, da su oni učinili nešto puno i mnogo, ja to ne vidim, a rekao sam i malopre da njihova procena sama je bila da smo mi dosta mlako reagovali na tako nešto. Jer radilo se o policiji, vojnoj policiji, sedam policajaca vojne policije 125. motorizovane brigade su bili, bi je jedan podoficir, to je bio krim-tehničar koji je sa motornim vozilom "Puh" (Puch), vrlo vrednim, sa kompletnom opremom koju krim-tehničar upotrebljava i kompetno naoružanje, panciri i sve ostalo, UČK-a je zarobljavanjem, kidnapovanjem tih vojnika to zadržao kod sebe i verovatno oni misle na naše mlako reagovanje sobzirom na jedinicu koja je bila i vojnike koji su bili kidnapovani i opremu koju su nosli sa sobom. Nisu bili obični vojnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, u svakom slučaju u njihovoj proceni, oni su ukazali da su očekivali žešću reakciju vojske na to šta se ... Ali to smo prošli. General Drevenkijević je izjavio da je 16. januara imao kontakt sa generalom Lončarom koji je došao do njegove kancelarije i rekao da treba da razgovaraju. Lončar mu je tada navodno rekao da je on tek čuo o sadržini pres konferencije koju je održao Voker i da misli da ona nije

dobro urađena. Lončar mu je navodno rekao i da je dobio instrukcije iz Beograda da dođe do njega, Drevenkijevića i prenese tu poruku. Lončar je tada, po rečima ovog svedoka posebno istakao da Voker nije kazao na svojoj pres konferenciji da je sve šta se desilo u Račku bio odgovor na prethodno ubistvo trojice policajaca, da je policija ušla u Račak tražeći ljude koji su ubili policajca nedelju dana ranije čime je kako to kaže ovaj svedok, Lončar hteo da opravda prisustvo jugoslovenskih oružanih snaga u selu pre nego da komentariše šta se zaista desilo, bez obzira da li je to bilo u skladu sa naredbama ili ne. To je otprilike ono šta piše ovde na stranama ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, morate da citate sporije zbog prevodioca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle to je na stranama 2.914 u transkriptu.

TUŽILAC NAJS: Ne znam da li je došlo do pogrešnog izražavanja ili pogrešnog zapisa u transkriptu, ali datum u januaru očigledno mora da bude 16. januar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: 16., ja sam i rekao 16. januara.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle po ovome šta Drevenkijević kaže na strani transkripta koju sam pomenuo, imao je kontakt sa Lončarom koji je došao do njegove kancelarije i rekao mu da treba da razgovoraju. Da li znate nešto o tome?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Meni o tom kontaktu nije ništa poznato. Verujem da je taj kontakt održan da bih ja nešto znao o tom kontaktu. Da je general Lončar otišao direktno u kancelariju kod Drevenkijevića bez da se prethodno najavio, dogovorio, ja ne znam ništa, stvarno nije mi poznato. Lončar verujem da ne bi ni otišao bez mene ili predstavnika još MUP-a kod generala Drevenkijevića. To nikad nije čino sam. Ja samo znam za jedan sastanak, koliko mi se čini da je bio 18, ali sa generalom, sa gospodinom Vokerom, general Lončar je držao taj sastanak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je drugo, to je drugo.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: A o tome sastanku znam ovo što sam rekao da je taj sastanak za koji sam rekao da je održan negde oko 12.00 16. januara sa Drevenkijevićem i samnom u prostorijama naše kancelarije, našeg kabineta. Pre podne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ovde Drevenkijević kaže da je Lončar došao kod njega. Mi smo maločas, pred samu pauzu, pred kraj prethodne sednice ovde dali na uvid i na srpskom i na engleskom jeziku zapisnik o sastanku 16. januara, znači tog istog datuma u kome kaže, razgovor generala Dušana Lončara, rukovodioca koordinacionog tima savezne Vlade za Kosovo i Metohiju sa generalom Drevenkijevićem, zamenikom šefa Misije OEBS-a. Vi ste rekli da ste bili na tom sastanku?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To se sastanak, zapisnik koji počinje kada je general Drevenkijević došao, vidno uzbuđen ...

prevodioci: Molimo optuženog da govori sporije.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, jeste li čuli? Mene već umara to da vam stalno govorim, da prevodioci ne mogu da vas prate. Molim vas da čitate sporije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle, videli smo zapisnik iz koga je nedvosmisleno moguće utvrditi da je Drevenkijević došao na sastanak na kome je bio Lončar i ostali prisutni koji ovde vode taj zapisnik i da ste vi bili na tom sastanku. To ste rekli kad smo gledali taj zapisnik. Je li to tačno?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, ovo šta je Drevenkijević rekao u svom svedočenju je podudarno u pogledu datuma, a nepodudarno u pogledu onoga šta se navodno se desilo da je Lončar došao kod njega, ovde imamo zapisnik da je on došao kod vas na sastanak i da mu je navodno rekao to o pres konferenciji i da ima instrukcije iz Beograda. Da li je bilo pomena na tom sastanku na kome je Drevenkijević bio sa vama o nekim instrukcijama iz Beograda u vezi sa njegovom pres konferencijom i tako dalje?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, nije bilo nikakva, ni instrukcije nismo mi imali. Ja mislim da su oni tu pres konferenciju održali tek posle Račka, negde popodne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja sam vam pročitao grubo to šta je Drevenkijević rekao. Da li vi sobzirom da ste bili na ovom sastanku koji je održan u vašim prostorijama na koji je Drevenkijević kako kažu došao besan, možete da posumnjate da je bio još jedan sastanak gde je Lončar išao kod Drevenkijevića tog istog dana?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja nisam upoznat, a mislim da bi bio i da bi znao da je taj sastanak održan, ali ja za to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. E sad, ja ne znam gospodine Robinson, u materijalima za svedočenje Drevenkijevića, u tabulatoru 72 njegovog svedočenja, on se osvrtao na Podsetnik za pripadnike Vojske Jugoslavije angažovane na prostoru zahvaćenom diverzantsko terorističkim dejstvima od juna 1998. godine. Ja imam taj podsetnik, ali ja vam ga nisam posebno dostavljao, jer je to prihvaćen dokazni predmet prilikom svedočenja generala Drevenkijevića.

SUDIJA ROBINSON: Molim da se dokument stavi na grafoskop.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Stavite na grafoskop vaš primerak ovog podsetnika.

SUDIJA ROBINSON: Da li postoji primerak koji može da se stavi na grafoskop?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pukovniče Kotur, Drevenkijević je u svedočenju tumačio neka pravila iz tog dokumenta, a vi mi kažite da li ste vi bili upoznati sa tim načinom tumačenja, da li su svi pripadnici Kosovske verifikacione misije sa kojima ste kontaktitali tako tumačili ta pravila i u čemu se to tumačenje razlikuje od tumačenja istih pravila od strane pripadnika vojske? Mislim, dakle, na tumačenje ovih pravila i na odnos prema događajima na terenu.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ovo je podsetnik koji je pripremio Generalštab za pripadnike Vojske Jugoslavije angažovane na prostoru zahvaćenom diverzantsko- terorističkim dejstvima i ovaj podsetnik sadrži sve međunarodne norme i pravila koja bi se mogla primeniti prilikom dejstva,

prilikom dejstva protiv terorista. I ovaj podsetnik se i što je u njemu napisano ni u jednom elementu ne odudara od međunarodnih priznatih normi. Tako da analiza Drevenkijevića po nekim pitanjima ovde, mislim da ona ne stoji i da je pokušao nešto na svoj način interpretira i da zaključuje suprotno od onoga šta piše u međunarodnim pravilima i ovom našem podsetniku.

TUŽILAC NAJS: Ako je ovo izvođenje dokaza uopšte relevantno, moram da kažem da je malo zbunjujuće sobzirom da se uopšte ne sećam kakvo je bilo tumačenje svega toga. Ja neću da prekidam zbog relevantnosti, odnosno irelevantnosti budući da optuženi troši vreme onako kako misli da je najbolje za njega, ali moram da kažem da ne vidim na koji način nam ovo uopšte može da bude od pomoći.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, recite nam koja je relevantnost ovog dela izvođenja dokaza?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa gospodin Drevenkijević je ovde svedočio, kao što ste videli u nekoliko primera koje sam postavio svedoku suprotno od događaja. A ovde je i podsetnik za pripadnike Vojske Jugoslavije angažovane na prostoru sa diverzantsko-terorističkim dejstvima gde je on tumačio pravila kao da je to blago rečeno, da to nije dovoljno obavezujuće i tako dalje, a dokument Generalštaba Vojske Jugoslavije, sad pitam pukovnika, da li je to obavezujući podsetnik za pripadnike Vojske Jugoslavije ili se to može, kako bih rekao, elastično tumačiti?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, šta vi imate da kažete o ovome? Da li se to tiče kredibiliteta generala Drevenkijevića?

ADVOKAT KEJ: Pa evo, upravo sada gledamo englesku verziju ovog dokumenta koji skeniramo. Meni se čini da je to relevantno u vezi sa svedočenjem generala Drevenkijevića, dakle o tome kakav je bio stav i ovaj svedok naravno ima pravo da iznese svoj komentar u vezi sa tim i to je svrha ovog svedočenja.

SUDIJA KVON: Ali problem je u tome što optuženi nije postavio konkretno pitanje. Dovoljno konkretno.

ADVOKAT KEJ: Pa možda bi mogao da preformuliše pitanje, možda bi to onda bilo od koristi Pretresnom veću. Ne znam da li ste vi dobili englesku verziju ovog dokumenta, skeniranog dokumenta, kako biste mogli da vidite i englesku verziju na ekranu ispred vas. Mi smo upravo uspeali.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, molim vas da preformulišete pitanje.

SUDIJA KVON: Na žalost, mi nemamo prevod dokumenta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ja ću vam pročitati šta kaže Drevenkijević i zamoliću svedoka da kaže je li to tako. On ima pred sobom ovaj Podsetnik za pripadnike Vojske Jugoslavije. Je li ovo zvanični dokument Generalštaba?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od 1998. godine?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Drevenkijević kaže na strani 2.980 transkripta: "Ako mogu da vam skrenem pažnju na poslednju stranu ovog dokumenta u kome stoji šta treba da se uradi sa tim dokumentom i tu stoji da taj memorandum, podsetnik treba poslati jedinicama na nivoima čete i voda".

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ispostavilo se da je gospođa Diklić stvarno neverovatna da nekoliko stvari može da radi odjednom i evo, ona je sada našla ovaj dokument u sistemu *Sanction* i to će sada da se pojavi i na ekranima, dakle imaćemo i englesku verziju.

SUDIJA ROBINSON: To će da bude od velike koristi, hvala.

SUDIJA KVON: Da li može da se vidi samo prva strana?

TUŽILAC NAJS: Ako nam optuženi kaže koju stranu bi trebalo da imamo na ekranu engleske verzije, onda će gospođa Diklić to moći da uradi.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, o kojoj stranici se radi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sada citiram ono šta je rekao Drevenkijević u svom svedočenju, a dobro bi bilo da se pokaže prva strana originala na srpskom jeziku i da se vidi kako izgleda prva strana. To je zvaničan dokument Generalštaba Vojske Jugoslavije. Gore stoji Generalštab Vojske Jugoslavije, postoji jugoslovenski grb, pa "Podsetnik za pripadnike Vojske Jugoslavije angažovane na prostoru zahvaćenom diverzantsko-terorističkim dejstvima". I Drevenkijević sada govori o tome da ovaj memorandum će da bude poslat, kako kaže: "On će biti poslat jedinicama na nivou četa i samostalnih vodova". Da li je to najniži taktički nivo do koga ide taj podsetnik?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to podrazumeva da će svi biti upoznati sa njim?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Biće svi upoznati, jer komandir voda, to je najniži aktivni starešina koji komanduje vodom i koji će imati ovaj podsetnik kod sebe, tako da će biti upoznat sve do jedan starešina, a samim tim i vojnik sa ovim podsetnikom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda on kaže: "Ako pogledamo sledeći paragraf, sistematski preći kroz ostatak podsetnika sa svim pripadnicima vojske na području na kojima se sprovode diverzantsko-teroristički napadi i treba pripremiti pojedince i jedinice da se pridržavaju propisane procedure i da tu proceduru sprovode". Dobro. I onda, i onda se završava tu navod, a onda on kaže: "I tu se završava", kaže, "starešine, odnosno oficiri biće odgovorni za provođenje i to konzistentno sprovođenje ovog podsetnika u njihovim vlastitim formacijama". I onda on nastavlja da govori, kaže: "Mislim da to pokazuje da je postojao određeni set pravila koja je trebalo slediti kada se radi o pobunjenicima" i tako dalje. Dakle, da li je ovde ta procedura obuhvatala to šta je bitno da svi oni koji dejstvuju na području, odnosno koji su angažovani kako u samom naslovu piše, na prostoru zahvaćenom diverzantsko terorističkim dejstvima postupaju u skladu sa pravilima?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je obezbeđeno da se postupa u skladu ovih pravila i rekao sam da je ovaj podsetnik uvažio sve međunarodne norme kad je u pitanju borba protiv terorizma i sva ova pitanja koja ovaj podsetnik ovde reguliše. Mislim da ovo nastavlja na strani 4, ja mislim da je tu bila primedba koja kaže "nastojati da se izbegne upotreba oružja i oruđa za vreme izvođenja borbenih dejstava sa terorističkim grupama koji ne pružaju

nikakav otpor, religijski objekt i ostalo". Smatraju da ova reč "izbegne", "nastojati da se izbegne" da je, kao, preblaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ovde on citira, a to možemo citirati iz samog dokumenta na stranici 2.981 transkripta, on kaže citirajući ovaj dokument Generalštaba: "Zabranjeno je sledeće: ubijanje pritvorenih lica, nanošenje telesnih povreda, pljačkanje pritvorenih lica, takođe bolesnih i ranjenih, desekracija leševa i pljačkanje leševa". I onda, završen navod i onda kaže "i mislim da", na sledećoj strani "takođe uvreda ljudskog dostojanstva, silovanje i prisilna prostitucija" šta on citira. I onda, ovo šta ste sad pomenuli, na strani 2.982 Drevenkijević kaže: "Ako pogledamo paragraf 4, mora da se potrudimo da se izbegne korišćenje artiljerijskog oruđa". Tako znači "treba nastojati da se ne koristi artiljerijsko oruđe i drugo oružje protiv građana, a koji ne pružaju bilo kakav otpor i to na mestima, verskim objektima i sličnim mestima, a naravno nadamo se da će što se reči nastojati, hteo bih da vam skrenem ponovo pažnju vezi toga da treba tu da stoji da treba preduzeti sve mer odnosno sve napore kako bi", pod navodnicima "nastojati", pod navodnicima je po mom mišljenju preslaba reč u ovom kontekstu.

SUDIJA ROBINSON: Vreme je za pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, Drevenkijević je kritikovao ovo uputstvo koje sadrži kao šta je i on sam citirao mnogo ovih naredbi i zabrana da je ova reč koja je prevedena na engleski "nastojanje", činjenje napora preblaga za sprečavanje upotrebe artiljerijskog oruđa. Da li ona vama kao vojniku je ta reč preblaga i da li ona vama dozvoljava da upotrebljavate artiljerijska oruđa, jer je reč slaba?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ova reč "nastojati", ovaj pojam ništa se ne razlikuje od onoga što je Drevenkijević napomenuo šta treba da stoji. Činiti napore da se to ne uradi. To potpuno odgovara, to je identično po našem tumačenju ove reči "nastojati" tako da je potpuno identično njegovoj reči. I ovde ni u jednom trenutku ne stoji da se može, da se to može uraditi, a da se ne preduzimaju nikakve mere da se ne izbegnu žrtve i tako dalje. Mislim ne mogu da razumem da ima neke razlike od onoga šta je on ovde želeo da naglasi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sad ću da vas samo zapitam, da li ima neke razlike u vezi sa ovim šta piše u ovim, to je Dodatni protokol

Ženevskim konvencijama od 12. avgusta 1949. godine (Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949), a koji se tiče zaštite žrtava u oružanim sukobima, protokol broj 1. Član 57, tačka 1 glasi: "Tokom sprovođenja vojnih operacija, stalno treba voditi računa o tome da se zaštiti civilno stanovništvo, da se zaštite koliko god je moguće civili i civilni objekti". Da li se to šta ovde piše u protokolu Ženevske konvencije u nečemu razlikuje od onoga što piše u podsetniku ako se kaže, dakle: "Tokom sprovođenja vojnih operacija stalno treba imati na umu da se poštedi civilno stanovništvo, civili i civilni objekti". Da li je to smisao ovoga šta piše u ovom podsetniku ili Drevenkijević ima pravo kad kaže da to nedovoljno, nedovoljno kategorično to kaže, da li ...

SUDIJA ROBINSON: Dozvolite svedoku da odgovori.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Mislim da ne postoji nikakva razlika u tome šta govori Drevenkijević i ovo naše nastojanje. Čak bih možda rekao da je to njegovo i blaže i manje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne govori to on, nego ...

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Gospodine Miloševiću, koliko vam još treba vremena za ovog svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ću nastojati, ja sam planirao da se danas on završi čak i sa unakrsnim ispitivanjem, ali, na žalost, nešto ide sporije.

ADVOKAT KEJ: Kako bih pomogao Pretresnom veću, ovaj poslednji deo je na strani broj 8 engleske verzije, dakle gde se nalazi engleska reč "and ever" (i uvek). Meni se stalno prekida veza sa *Sanction*, ali, evo, ne znam da li svi to znaju, ali strana 8.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, morate da vidite da li je potrebno da ovom svedoku postavljate sva ova pitanja u vezi sa generalom Drevenkijevićem. Vi, naravno, imate pravo, a tražite od ovog svedoka da iznese svoje komentare ukoliko želite da opovrgnete svedočenje svedoka, ali ne znam koliko značaja treba uopšte da se da svedočenju generala Drevenkijevića. I zbog toga treba da procenite koliko je vremena potrebno

da se još zadržite na tome sa ovim svedokom. Sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS: Što se tiče evidencije o dokaznim predmetima, kao što sam obećao, imamo sledeće podatke. Sud verovatno ima dva dokumenta, jedan u uobičajenom formatu. Radi se, dakle, o dokumentu na kome stoji "Dokumenti koji će biti korišćeni tokom ispitivanja Milana Kotura", neki dokumenti očigledno jesu bili ranije uvršteni u dokazni spis, a neki su samo obeleženi kao dokumenti, na primer dokument D300, pod tabulatorom 167 koji dakle nisu bili uvršteni u dokazni spis i čini mi se da je to tačan opis. Kada se radi o dokumentima koje je optuženi odredio da se njima pozabavimo, dakle dokumenti koji su predloženi preko Delića, moguće je da su svi oni bili predloženi u jednom trenutku, ali da su obeleženi samo u svrhu identifikacije dok se ne dobije prevod. Dakle, izgleda da su ova dva dokumenta precizna i da možemo da nastavimo sa radom na osnovu njih.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Najš. Gospodine Miloševiću, da li želite da se svi dokumenti uvrste u dokazni spis? Sve do broja 15.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam preskočio neke tabulatore. Samo oni koje sam pominjao, jer ima više tih šema koje su date u tabulatorima... Ne smatram da je neophodno sve uvesti. Ja sam one koje sam pomenuo smatrao da treba uvesti. I koje je, koje je komentarisao svedok.

SUDIJA ROBINSON: Dakle, to su tabulatori 2, 6 i 7.

SUDIJA KVON: I od 16, pa nadalje, svi.

SUDIJA ROBINSON: Dakle, od tabulatora 16, pa do tabulatora 68, svi ti dokumenti će biti uvršteni u dokazni spis. Gospodine Miloševiću nastavite, ali pokušajte da što pre završite sa glavnim ispitivanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pokušaću, gospodine Robinson i imam u vidu vašu sugestiju, nemam potrebe da se bavim Drevenkijevićem tako

mnogo, ali ću samo još jedno pitanje pomenuti gde je on pokrenuo jedno pitanje koje su pokrenuli još neki svedoci druge strane. Naime on na strani 3.016 govori, citiraću samo jedan kratak citirat iz transkripta sa te strane, kaže: "Stoga, kada su snage Savezne Republike Jugoslavije odgovorile po našem mišljenju mi smo shvatali da odgovor treba da bude proporcionalan, a često nije bio i onda bismo mi podneli izveštaj o tome da se radi o neproporcionalnom odgovoru". Dakle, pukovniče Kotur, on ovde implicite potvrđuje da su naše snage reagovala na napade UČK-a, ali je problem što je, kaže, to neproporcionalno. Da li ste vi razmatrali to pitanje sa predstavnicima Verifikacione misije neproporcionalnog odgovora naše strane i da li je naša strana odgovarala neproporcionalno kako on ovde kaže, često?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Što se tiče odgovor naše strane na provokacije ili napade takozvane Oslobođilačke vojske Kosova i Metohije, mi smo se trudili da to bude maksimalno proporcionalan odgovor i to smo onoliko koliko je bilo nužno da se zaštitimo od tih napada. To ćete naći u svim ovim izveštajima koji su poslali Generalštabu, timu za vezu. Bilo je na sastancima, jedno dva, tri sastanka, ja se ne sećam tačno da li je, da li mi postupamo proporcionalno ili ne. A to je tumačio sa brojem ubijenih u odnosu na broj zarobljenih pripadnika OVK-a u nekim akcijama i da on sumnja da li je to proporcionalno iako smatra da su naši, naši odgovori bili opravdani, ali to se na tome samo završilo. Ja mogu reći da mi smo puno, da mi smo vodili računa da taj odgovor bude proporcionalan, adekvatan da bi se zaštitila jedinica ili objekat i slično.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Vi ste prisustvovali prvom sastanku sa Vokerom koji je inače predvodio sa naše strane general Lončar u Prištini, da li je to tačno?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste. Tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta možete da kažete o tom sastanku, šta je bila tema tog sastanka?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa mi smo na jednom sastanku koji je prvi zvaničan sastanak koji je general Lončar predvodio ispred savezne komisije za kontakte sa Verifikacionom misijom u čijem sastavu nalazio sam se ... Predstavnik MUP-a i vojske pukovnik Mijatović, nalazio sam se ja i prevodilac iz punkta SMIP-a jedna gospođa, Gordana se zvala. Taj sastanak je održan u prostorijama štaba Verifikacione misije u Prištini i na tom sastanku gospodin Voker, gospodinu Lončaru se odmah na početku sastanka izvinio ako je

njegovo, kao kako je on izrazio se, uzeo penzionersko vreme koje mu je omogućavalo da šeta, da se igra sa unucima i da on za to snosi odgovornost, jer je na sastanku kod gospodina, kaže Miloševića u Beogradu setio se gospodina Lončara i njihove saradnje sa prostora Slavonije i želeo je da radi sa čovekom koga poznaje i zna i na molbu njegovu da mu je gospodin Milošević izašao u susret i da mu je drago. To, na tom sastanku, to je bio početak sastanka, na samom sastanku mi smo iznosili prvo našu strukturu timova i oficira za vezu na prostoru Kosova i Metohije, govorili smo o načinu saradnje, predlagali smo način saradnje, verifikaciju događaja i uopšte te prve, prvi kontakt koji je to dozvoljavao da se iznese. On je bio sam, samo sa prevodiocem, nije imao svoje pomoćnike tu, onda je gospodin Voker nas upoznao sa jednim sastanakom koji je imao pre nego što je došao u Prištinu sa vama i rekao nam je da je on iznenađen koliko gospodin Milošević ne poznaje situaciju na Kosovu i Metohiji. Isto tako je rekao da je još više iznenađen na koji način gospodin Milošević tumači sporazum koji je potpisala naša Vlada sa OEBS-om u vezi oformljenja i zadataka Verifikacione misije na Kosovu i Metohiji. To je ovako najkraće što se tiče sadržaja toga našeg sastanka. Na tom sastanku bilo je dogovoreno da govori general Lonačar, da govorim ispred Prištinskog korpusa ja i da govori pukovnik Mijatović ispred MUP-a. Ali razgovor je tako tekao u tonu prijateljskom između Lončara i Drevenkijeviča da taj pretodni dogovor naš nije ispoštovan ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li Drevenkijeviča ili Vokera?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Vokera, pardon, tako da je gospodin Lončar taj razgovor od početka do kraja vodio sam sa gospodinom Vokerom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste sad opisali taj prvi sastanak. Kao svedok ovde, gospodin Voker je kazao da nije tačna moja tvrdnja da je general Lončar na položaj na Kosovu i Metohiji postavljen na njegovu molbu. Kako komentarišete tu tvrdnju Vilijama Vokera?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ta tvrdnja ne stoji, jer on je, rekao sam, odmah na početku se Lončaru izvinio i rekao da je to njegova želja da saraduje sa Lončarom, a i njegova krivica što je Lončara odvojio od tih penzionerskih bezbriznih dana i tako dalje. On je to lično njemu rekao na takav način da se malo izvinio i ne stoji taj ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je inače, on je inače bukvalno rekao: "Ja nisam tražio generala Lončara kao što sam rekao, ja sam se samo

raspitivao u vezi nekoga koga obojica poznajemo, jednostavno kako bi počeo razgovor, ali kao što sam takođe rekao, bio sam prilično iznenađen kada sam nekoliko dana posle toga otišao na Kosovo i kada sam tamo zatekao generala Lončara kao predstavnika Vlade, a pogotovo budući da mi je bilo rečeno da je on penzionisan i da predsednik nije bio upoznat sa njegovim kretanjem". Može li da stoji ovo objašnjenje njegovo?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne može. Objašnjenje nije istinito, ovo je objašnjenje što sam ja rekao istinito.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da predemo na sledeću temu u vezi sa Vokerom. On je izjavio da je prvu informaciju o Račku dobio od generala Lončara. Da general Lončar nije bio prisutan prilikom posete Račku i da je on zvao generala Lončara da krene sa njim što ovaj nije prihvatio. Da li vi znate nešto o ovim tvrdnjama, zašto Lončar nije otišao sa Vokerom u Račak ili kako on kaže, nije hteo da ide sa Vokerom u Račak?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Prvo, Lončara niko nije zvao da ide u Račak, to sigurno znam. To se vidi iz zapisnika koji smo čitali na sastanku od 16. januara 1999. godine gde je gospodin Drevenkijević imao sastanak sa Lončarom i samnom, a Voker je već tada bio u Račku. Drugo, prvu informaciju, da li se nešto dešava u Račku je od mene tražio gospodin Drevenkijević 15. januara 1999. godine negde oko 23.30, to sam u prethodnoj izjavi rekao. I Lončar nikako nije mogao da izvesti Vokera, jer Voker je tada bio na putu u Crnoj Gori ili Skoplju, u Skoplju mislim da je bio i njega je, prvu informaciju i logično da je mogao dobiti od gospodina Drevenkijevića kao njegovog zamenika. Gospodin Drevenkijević je već negde oko 12.00 u Peći držao sastanak sa svojim verifikatorima, čuo ovoj akciji ako je ta akcija bila najavljena ranije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Voker je govorio ovde o napadu, kako je rekao pijanog policajca na članove misije i rekao je da je onda smatrao da je njegova sigurnost i sigurnost članova njegovog tima bila ugrožena zbog čega je tražio od Lončara da se sprovede istraga što je ovaj obećao. Kasnije mu je Lončar navodno rekao da su on Voker i njegovi umislili celu stvar, da je to bila njihova greška, jer su oni izazivali tog pijanog policajca i da se ceo događaj desio suprotno od onoga šta je Voker njemu ispričao. To on govori u svom svedočenju na stranica 6.838, 6.837 i 6.838. Da li znate nešto o tome?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa znam o tome jer je zgrada gde se nalazila, gde je sedište Misije OEBS-a, pa i zgrada u kojoj je stanovao gospodin Voker, ona se tu graniči sa zradom MUP-a u Prištini. Istina je da je jedan policajac pokušao da priđe Vokeru, ali samo to i ništa drugo nego mi smo zaključili, a to je vrlo brzo posle počelo da se traži, uostalom što je Voker malo to podigao na neki viši nivo i dodao više nego što je bilo istina. Želja da se njegovo obezbeđenje, da se njegovom obezbeđenju dozvoli da se naoruža, jer oni nisu imali naoružano obezbeđenje. I oko toga se vodila posle polemika, ali na tome se sve i završilo. Mislim nije to bio neki incident od nekog značaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, je li ga napao neko?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, nije ga napao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Voker je ovde izjavio, to je u transkriptu na 6.867 stranici da informaciju o Račku nije dobio posle 15. januara 1999. godine, jer je tada bio u Crnoj Gori, veći deo dana već je prvi put čuo za Račak, tek kad se vratio u Prištinu. Kad je Drevenkijević došao do njega i rekao mu da je komunicirao neko sa njim iz kancelarije Lončara i obavestio ga da se desio sukob sa OVK-a u Račku. Da li vi možete nešto da potvrdite i da li vi nešto znate o Račku?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Znači to se potvrđuje da je, sa kim je komunicirao Drevenkijević to je samnom komunicirao iz kancelarije Lončara i Lončareva i moja kancelarija su jedna do druge bile, imali smo veze ako nije Lončar da se sve prebace na moje. A da mu je Drevenkijević prvi rekao Vokeru to je logično, jer je njegov zamenik bio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste vi obavestili Drevenkijevića da je bio događaj u Račku ili ne?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Pa Drevenkijević je mene pitao u vezi događaja u Račku 15. uveče u 23.30, ali on je već znao za taj događaj samo je pitao, razgovarao samnom u vezi sa tim događajem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to je već ono o čemu ste govorili.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Voker je, to je strana transkripta 6.900 govorio da na osnovu sporazuma pripadnici Verifikacione misije konstastno pitali vojne i policijske komandante za informaciju o tome koliko policajaca, koliko vojske, koliko oružja, koliko tenkova, koliko artiljerijskog naoružanja imaju kako bi oni mogli da odrede da li njihov broj raste ili se spušta ili ostaje isti. Imate li komentar?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nemam komentar, ovaj, na znam ... Oni su znali koliko mi imamo naoružanja i opreme i nema potrebe da ikoga pitaju. Videli smo u onom zapisniku koji smo pročitali da u Kosovskoj Mitrovici KDOM koji je došao raspolagao je sa kompletnom infrastrukturom, sa kompletnom formacijom jedinica i tako dalje i da su ni to znali, na kraju krajeva nije to bilo nešto nepoznato zato što su sve te informacije o snazi jedinica naše vojske bile pohranjene komisiji za kontrolu u Beču.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je rekao da se postupalo suprotno odredbama sporazuma po kojima je vojska bila dužna da obaveštava verifikatore o kretanju svojih snaga, na primer kad tenkovi napuštaju vojni krug i tako dalje. I tvrdi da uprkos takvoj obavezi pripadnici KVM ...

prevodioci: Molimo optuženog da uspori radi prevoda.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, prevodioci ponovo mole da usporite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kaže: "Uprkos takvoj obavezi pripadnici KVM-a su često nailazili na tenkove na ulicama koji su išli u pravcima i nalazili se na mestima o kojima verifikatori nisu bili obavešteni". Dakle, molim vas, šta je tačno?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Tačno je da su oni bili obaveštavani o svakom pokretu naše jedinice, a to se vidi iz dnevnih izveštaja koji su pisani. Znači nije bilo ni jednog pokreta da oni nisu bili obavešteni, jer mi nismo imali razloga da njih ne obaveštavamo o tome. Tako da šetnje tenkova po ulicama i po nekim, to je malo i smešno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Svedok druge strane ovde, gospodin Caglinski, znate ko je on?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da, znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde je pokrenuo nekoliko stvari. Gospodine Robinson, Caglinski je u jednom delu svedočio na privatnoj sednici, a ja želim od vas da zatražim da se o tome raspravlja na otvorenoj sednici, ali ne mogu da iznesem argumente na otvorenoj sednici, jer ne znam kako ćete odlučiti. Pa vas molim da jedan minut uđemo na privatnu sednicu da vidite o čemu se radi i nadam se da ćete se složiti da se to može raspravljati na otvorenoj sednici.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Saslušaćemo vaše razloge.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Dakle, možemo sada da se vratimo na otvorenu sednicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da pitamo i svedoka, da li se slaže da bude na otvorenoj sednici?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Slažem se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad smo ponovo na otvorenoj sednici. Evo sada, hvala vam što ste odobrili da ovo bude na otvorenoj sednici. Naime na strani transkripta 3.218, Caglinski govori o nekom sastanku koji je bio sa vama i drugima, neću sada uopšte da to proširujem, ali moram da pročitam deo transkripta. I pitanje je bilo: "A na kraju tog sastanka da li se nešto desilo, nešto šta ste vi primetili?". Svedok Caglinski: "Da, dobio sam neke informacije koje su mi bile dosta iznenađujuće. Tužilac Rajnefeld (Ryneveld): Da li bez otkrivanja imena osobe koja vam je dostavila te informacije, možete li nam reći kakve su bile opšte okolnosti, kako je došlo do toga da vi dođete do tih dodatnih informacija? Svedok Caglinski: Na kraju jednog od naših sastanaka kada je većina učesnika na sastanku već otišla, moj prevodilac i ja smo se sastali sa ovim zvaničnikom i on je onda stavio jednu kartu na sto i počeo tačno da nam govori koje su buduće opcije za Kosovo. Tužilac Rajnefeld: Da li možemo sada na kratko da pređemo na privatnu sednicu? Sudija Mej (May): Da. Tužilac Rajnefeld: Sada, budući da smo sigurni da vaše komentare niko drugi ne može da čuje, dakle da li smo sada na privatnoj sednici? sekretar: Da. Sada smo na privatnoj sednici.

Tužilac Rajnefeld: Ko je bila ta osoba sa kojom ste se sastali u prisustvu prevodioca, vašeg prevodioca? Ko je otvorio tu kartu? Svedok Caglinski: Pukovnik Kotur. Tužilac Rajnefeld: Kako bismo znali o kome se radi, to je čovek koji je bio član komisije jedno određeno vreme. Svedok Caglinski: Da, on je bio tamo od samog početka i on je bio otprilike glavni oficir Vojske Jugoslavije u komisiji”.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, morate da postavite pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja sam mislio da pročitam ovaj transkript, pa da odgovorim na sve šta se ...

SUDIJA ROBINSON: Mislim da ste već dovoljno toga pročitali. Hoćete li da postavite pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, pukovniče, je li ovo tačno, ovo šta je Caglinski ovde rekao da ste vi, kad se završio sastanak ostali samo sa njim, raširili mapu i nešto mu objašnjavali. To doduše ima dalje u ovom objašnjenju šta ste mu vi rekli pa ću vas kasnije to pitati. Ali sada odgovorite jeste li vi njemu raširili mapu i davali neka obaveštenja o tome kakve su namere Vojske Jugoslavije?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Sve to apsolutno nije tačno. Niti sam raširio mapu niti sam mu davao objašnjenja nikakva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. On dalje kaže: “On je bio tamo od samog početka kao neka vrsta glavnog oficira Vojske Jugoslavije koji se nalazio u komisiji, a koji je ustvari nestao. Koji je, u stvari, nestao kada je došla nova komisija Brankovića, međutim on bi se sa vremena na vreme tu pojavio. I on je bio prisutan na tom konkretno, on je bio prisutan tom sastanku i radilo se o tome da je samo on bio tu. Dakle bio je samo on prisutan, moj prevodioc i ja kada su se vodili razgovori o tome”. I onda opet pitanje: “A na kom nivou je on bio unutar Vojske Jugoslavije?”. Odgovor: “Pa on je bio oficir sa velikim iskustvom koji je imao više od 10 godina iskustva, a možda čak i 15 godina iskustva na Kosovu. I on je učestvovao u aktivnostima 1998. godine, područje Đakovice gde je došlo do raznih događaja i do veoma ozbiljnih borbi. Objašnjava vrsta uniforme koju je nosio, međutim njega su veoma poštovali ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, postavite pitanje. Ne koristite dobro svoje vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo šta o vama govori da ste bili 10, 15 godina na Kosovu, je li to tačno?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je tačno, ja sam bio 10 godina na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I on vam postvalja pitanje kome ste direktno bilo potčinjeni, on kaže generalu Lončaru i vi ste mu dakle po onome šta je on rekao objasnili. Dalje se ovo odnosi na deo javne sednice gde se vaše ime ne pominje, ali se govori šta ste vi rekli. Gde ovde kaže, to je dalje u transkriptu: "Taj je zvaničnik raširio kartu na stolu predamnom i bez ikakvog uvoda rekao mi tačno kako će se odigravati plan da se reši situacija sa OVK-a". Onda mu on daje neku mapu, daje mu Rajnefeld neku mapu, običnu mapu Kosova, nije bitno i daje mu neki zeleni marker da vam pokaže šta je to ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, nepotrebno trošite vreme. Kako glasi vaše pitanje? Ako nemate drugih pitanja za ovog svedoka idemo na unakrsno ispitivanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja moram da pročitam ovo šta je navodno pukovnik Kotur njemu rekao. Ovde to stoji na strani 322, to je citat navodni gospodina Kotura: "Sprovedaćemo našu operaciju za Vučitrn i potisnuti OVK-a do Glogovca (Glogoc). Kod Glogovca postoje velike snage, T-72 i T-84, tamo ćemo da presečemo i da uništimo sve borce koji uspeju da pređu preko brda do Glogovca". I onda govori o Podujevu (Podujeve), Mitrovici ...

SUDIJA ROBINSON: Ali šta zavisi od ovog pitanja? Šta zavisi od toga da li je pukovnik Kotur to rekao Caglinskom ili ne?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Zavisi ...

SUDIJA ROBINSON: Koje je tu sporno pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Sporno je to što Caglinski očigledno laže. I onda kaže da mu je Kotur rekao: "A kad završimo sa OVK-a, uklonićemo sve Albance sa teritorije Kosova zauvek".

SUDIJA ROBINSON: U redu. Onda recite to svedoku i pitajte ga sasvim jednostavno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja upravo čitam, jer ovo je, ovo je zapanjujuće, pa zato i čitam, želim da čuje šta je ovde rečeno. Dakle, molim vas pukovniče, čuli ste opis koji je Caglinski dao tog vašeg sastanka. Da li ste vi ostali nasamo sa Caglinskim, da li ste raširili mapu, da li ste rekli kako ćemo mi da isteramo UČK-a i kako ćemo posle toga da isteramo Albance zauvek?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je potpuna laž. Ništa ja Caglinskom nisam o tome rekao. Zašto je on to tako izmislio, meni stvarno nije jasno. Drugo, izmislio je i ovde da sam ja nestao iz tima za odnose sa Verifikacionom misijom. I to je laž. Tim za ... Došlo je do promene, reorganizacije tima za odnose sa Verifikacionom misijom, a to je bilo tek 10. marta, znači 10 dana pred napuštanje prostora Kosova i Metohije od strane Kosovske verifikacione misije. Ja sam zadnji sastanak sa gospodinom Caglinskim imao 10. marta 1999. godine. Ja imam taj primerak zapisnika kod sebe sastanka i on je uvršten ovde gde su ovi tabulatori, samo ne znam sa kojim tabulatorom, mogu ga naći gde ja njega upoznajem na tom sastanku 10. marta da će doći, da su došli novi oficiri profesionalni oficiri, njih 26 i da od 10. marta 1999. godine imamo nov raspored snaga na Kosovu znači novih ljudi, profesionalnih ljudi, jer do sada oficiri za vezu su pored svoje dužnosti obavljali dužnost oficira za vezu tako da ja još dobijam 12. marta 1999. godine zadatak od generala Lončara da ispratim da obezbedim da se delegacija Albanaca avionom Francuske prebaci za Rambuje (Rambouillet). Ja 13. svojim prisustvom na aerodromu što je od mene traženo, lično garantujem da će taj transport ići kako treba, znači ja sam aktivan do poslednjeg dana što se tiče misije ... Odnosno tima za odnose sa misijama na Kosovu. Znači nisam ja nesto, nije to što Caglinski priča, je li, to se vidi iz zapisnika koje ja mogu ovde sada pokazati od 10. marta. Mislim da ga i vi imate u vašem materijalu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja ću vas zamoliti da ga potražite sutra bez obzira da li ćemo sada završiti ili ne. Možete da na to ukažete, sada ne morate da se tim bavite. Caglinski je ovde, ovo je sasvim druga sad teritorijama, govorio da mu nije bio dozvoljen pristup snagama Savezne

Republike Jugoslavije. Govorio je da je uglavnom bio odbijen. Objasno je da ako bi se patrole verifikatora, odnosno timovi sa terena vratili kod njega, on bi kontaktirao nekog iz Komisije za saradnju i pokušao da dobije saglasnost za pristup misije na terenu. Obraćao se Lončaru ili vama, pukovniku Koturu. Dakle, da li je tačno da on nije mogao, da mu nije bio dozvoljen pristup snagama Savezne Republike Jugoslavije?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To nije tačno, jer nije bilo pitanja koje je Caglinski postavio ispred mene, a da mi to nismo mogli rešiti, odnosno nije bilo rešeno na obostrano zadovoljstvo. Tako da od obilaska jedinica u prostoru do obilaska pojedinih jedinica u graničnom pojasu do kontrola graničnih jedinica, obilazaka karaula, jedinica na dubinskom obezbeđenju, mi nismo to, ovaj, radili zajednički i ponovo ponavljam da ni jedan događaj ili predmet koji je on u tom smislu postavio ispred Tima Prištinskog korpusa nije bio da nije realizovan. Ja ne govorim ovde da nije bilo na nižim nivoima, regionalnih centara i oficira za vezu u garnizonima ili u graničnim bataljonima, ali to je bilo zato što se dogovor koji smo mi postigli sa Verifikacionom misijom, gospodin Caglinski, gospodin Drevenkijević i ja i gospodin Lončar nije sprovodio na terenu. Samo u tim uslovima to nije realizovano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. On je govorio i o zimskoj obuci, kaže: "Zimske vežebe. Da li je to termin koji je poznat budući da ste bili na Kosovu?". Da je skrenuo pažnju odgovornima u vojsci da je to kršenje sporazuma. A odgovoreno mu je da oni moraju da vežbaju, da je na Kosovu njihovo područje za vežbu zapravo područje Kosova. Je li to bilo neko kršenje sporazuma?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To nije bilo kršenje sporazuma, oni su se i složili i Caglinski, ja ću vam taj zapisnik sutra prezentirati, gde su se složili da je to normalna naša reakcija, da je to normalno da mi obučavamo svoju vojsku i da je samo problem što oni vide da mi i svojim takvim ponašanjem, znači obukom svojih jedinica iritiramo takozvanu Oslobođilačku vojsku Kosova i Metohije, a oni iritirani mogli bi napasti nas, a mi odgovoriti i onda došlo do rasplamsavanja sukoba. Inače gospodin Caglinski je, ja mislim da je 15. februara 1999. godine ja mislim da sam to u svojoj radnoj beležnici ovih dana akd sam to pogledao našao, otišao u Brisel (Brussels) da referiše komandi NATO o stanju na Kosovu i Metohiji. Rekao je da je prezentacija toga bila pozitivna u našu korist, da je čak mislim gospodinu Volebeku (Knut Vollebaek) kad je došao na Kosovo i Metohiju preneo naše gledanje na tu situaciju i da kako mi gledamo OVK kao terorističku organizaciju i pretnje

NATO koje imamo i ovo što mi činimo da je to sasvim legitimno i u redu. Rekao je da je Volebek čak bio iznenađen takvom prezentacijom i to je istakao kao pozitivan primer, na koji on način prezentira naše stavove i ostalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je rekao da je u početku general Lončar postupao sigurno i samostalno, da ja kasnije sve više tražio instrukcije od Beograda i to od Šainovića i od mene. A vi ste isto tražili te instrukcije. Šta možete o tome da kažete?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je potpuna neistina. Ja sam potčinjen neposredno kao šef tima za odnose sa Misijom OEBS-a komandantu korpusa, to je generalu Pavkoviću. Ja sam njemu odgovarao za svoje ponašanje i rad. A rekao sam da Prištinski korpus u celini pokriva prostor Kosova i Metohije i sve aktivnosti koje su se dešavale na tom prostoru, one su se odnosile ma Prištinski korpus i nama nije bilo potrebe nikakva informacija iz Beograda kako ćemo mi postupati ili šta mi radimo ili ne radimo. Pogotovo Lončar. Lončar je bio član savezne komisije, ja sam bio njegov pomoćnik i o svim pitanjima što se tiče vojske on je te informacije imao od mene. Gospodin Lončar nije na Kosovu službovao, manje je poznavao tu situaciju i zato je imao mene kao pomoćnika, a ispred MUP-a imao je pukovnika Mijatovića koji je u tome pomagao. On je na nivou savezne komisije bio koordinator samo između MUP-a i vojske. I nije imao nikakve potrebe za savetovanjem, možda su gospodin Drevenkijević ili Caglinski dolazilo do nekih zaključaka da gospodin Lončar pošto često odlazi u Beograd, ide na neke konsultacije. Nije tačno, on je čovek stanovao u Beogradu i za vikend uvek je išao u Beograd. Za vikend. A ja, ja sam ostajao tu subotom, nedeljom, praznicima, novogodišnjim, Božićnim, Uskršnjim i tako dalje. Možda je to neki taj, njihovo viđenje toga ako je to to, ako nije nešto drugo iza. Ali tvrdim sigurno da general Lončar nikad nije nazvao gospodina Miloševića da traži, ili nekog iz Beograda da traži neka objašnjenja. Ako nam je nešto trebalo, mi smo to tražili pismenim putem da se reguliše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iznoseći tvrdnju o sve većem mešanju Beograda u rad komisije Caglinski je izjavio da ste mu vi, povodom vašeg napuštanja komisije, rekli da je dosta politike u svemu i da ste tražili zbog toga da vas vrate u vojnu jedinicu. Kaže: "Kotur mi je rekao da mu je dosta tog politiziranja i da je zatražio da bude vraćen u svoju jedinicu kako više ne bi bio u komisiji".

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam to već objasnio. Ja sam u komisiji bio radio do zadnjeg dana iako je došlo do promene tima, ja sam u timu i dalje ostao. Samo je vođa tima bio obaveštajni oficir iz komande armije, pukovnik Petrović umesto mene, ali sam bio aktivan do zadnjeg dana i nisam otišao nigde ni napustio, ni tim, ni odnose sa Misijom OEBS-a ni jedinicu. Samo od 10. ja više nisam vodio sastanke, nego ih je vodio Petrović i ja više nisam imao potrebe da prisustvujem tim sastancima, jer on je bio vođa tima, jer tim je postao tada jedan. Prištinskog korpusa i Treće armije, znači bio je jedan jedinstven tim, nije bilo više dva tima, jer od ta dva pravljen je jedan. I da tako ovo ne stoji ...

SUDIJA ROBINSON: Da li je tu zaista bilo dosta politiziranja, kao što se ovde tvrdi da ste vi rekli?

SVEDOK KOTUR: Nisam to nikad ni rekao, niti, ne znam odakle njemu takav termin ili pojam da on to upotrebi da mu je to rečeno. Verovatno da opravda sve ovo šta je pričao na neki način je to iskoristio. To nema veze sa istinom.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nastojim što je moguće više da bih završio ...

SUDIJA ROBINSON: Želim da završite danas. Ne mogu da verujem da niste u stanju da glavno ispitivanje završite danas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Preskočiću ja najveći deo transkripta ...

TUŽILAC NAJS: Dok čekamo, kako bismo uštedeli vreme bilo bi nam od pomoći kada bismo mogli da dobijemo zapisnik od 10. marta, večeras.

SUDIJA ROBINSON: Je li to Tabulator 14?

TUŽILAC NAJS: Tabulator 14.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo ja mislim da gospodin Najš treba da ima ove tabulatore. Pukovniče Kotur, još samo jedno pitanje, to je povezano i sa onim šta je ovde govorio Caglinski, a šta se inače ovde često govori. Da li ste vi bilo kada čuli za bilo kakav plan nasilja i plan proterivanja Albanaca sa Kosova?

prevodioci: Mikrofon nije uključen za svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije niko čuo ovo šta ste rekli.

SUDIJA ROBINSON: Ponovite, molim vas, vaš odgovor.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nikakav plan proterivanja, za nikakav plan proterivanja ja nisam ni čuo ni znao. Onda, prema tome, nisam mogao ništa ni kazati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, dobro, evo završio sam glavno ispitivanje. Hvala, gospodine Robinson, hvala pukovniče.

SVEDOK KOTUR: Ja sam našao zapisnik od 10, ako nešto može da pomogne, pri ruci ga imam. Zaveden je pod brojem 244/99. Samo srpska verzija.

SUDIJA ROBINSON: To je tabulator 14. Dobro, uvrstićemo to u spis. Gospodine Najš, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zadržaćemo se na trenutak, ukoliko sam ja to pogrešno shvatio to je bilo zato što ste vi spominjali radne beležnice. Recite mi molim vas koji je to dokument koji ovde vidimo na tabulatoru 14? Koji je format ovog dokumenta?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Piše na zaglavlju "Punkt SMIP-a, Priština, 10. mart 1999. godine, savezno Ministarstvo inostranih poslova, Grupa za saradnju sa Misijom OEBS-a i tako dalje". U potpisu, taj dokument ima dve strane, u potpisu je potpisano, šef punkta SMIP-a gospodin Slana, a razgovor je zabeležio Šoškić iz punkta SMIP-a.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Znači to nije dokument koji ste vi lično sastavili?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je ovaj dokument u bilo kom stepanu zasnovan na dokumentima koje ste vi sami sastavili? Kao na primer oni iz radne beležnice?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Nisam vas razumeo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja naime samo pokušavam da shvatim nešto šta ste vi malo pre rekli. Kad vas je optuženi pitao o dokumentima i zapisnicima, vi ste čini mi se spomenuli neke radne beležnice, bar je tako prošlo kroz prevod i tako došlo do nas. Zanima me da li je ovaj dokument napisan na osnovu neke vaše radne beležnice ili nekog drugog dokumenta koji ste vi napravili?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne, ovaj dokumenat nije napisan na osnovu nikakve radne beležnice nego je ovaj dokument napravljen na osnovu zapisnika koji je na našim sastancima, a to nije samo na ovom sastanku nego imate na velikom broju sastanaka što sam ja rekao u početnom delu svedočenja, prisustvovali članovi saveznog Ministarstva inostranih poslova iz punkta u Prištini koji su ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Na osnovi tih beleški stvarali jednu informaciju, dokumenat odnosno informaciju koji je poslat ovde da se vidi ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. U ovih preostalih nekoliko minuta za danas želio bih da se pozabavimo još jednom stvari u vezi sa pravljenjem beležaka. Vi ste spomenuli radne beležnice. Da li vi imate neke radne beležnice koje ste lično vodili u to vreme i ako imate, koje one vremenske periode pokrivaju? Kad kažem "imate", mislim ovde, danas.

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ono šta ja imam, imam jednu beležnicu gde sam vodio dokumente u vremenu februar-mart 1999. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta je zapisano u njoj? Da li se govori o sastancima sa ljudima poput Caglinskog?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: U toj beležnici se govori o sastancima u komandi korpusa, najčešće o sastancima kolegijuma komandanta korpusa u tom vremenu, jer sam prisustvovao tim sastancima i odgovarao sam za svoj rad komandantu Prištinskog korpusa. Ja nisam bio oslobođen ni svoje formacijske dužnosti kao načelnik brigade pešadije u tom periodu. Nego sam i to obavljao uz ovaj posao sa tim da mi je ovaj bio prioritetniji koji sam obavljao sa misijom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I to je jedina beležnica koju ste doneli sa sobom?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: To je jedina koju ja imam, koju sam našao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na primer, ako sada krenemo dalje posle vremena dok je tamo bila Misija, recite nam gde ste vi bili na primer u aprilu 1999. godine?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Do 11. marta 1999. godine, do 11. aprila 1999. godine, bio sam na području Gnjilana, Uroševca, Vitine (Viti), Kačanika (Kacanic), a od 11. aprila 1999. godine, bio sam na području Đakovice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Vi ste tada imali jednu operativnu ulogu, zar ne? Šta ste onda tamo radili za vreme dok je trajao sukob sa NATO, šta ste vi, kao jedan aktivni vojni oficir radili u Đakovici, ako se niste bavili nekim operativnim poslovima?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja sam posle kopnene operacije koja je izvršena sa prostora Albanije na objekat "Košare" pozvan od strane komande Prištinskog korpusa čije je komandno mesto bilo tada u Grmiji kod Prištine, ja sam došao u komandu predveče negde 10. i nisam znao zašto me traže i zovu, tada mi je general... Našao sam komandanta armije Pavkovića na komandnom mestu Prištinskog korpusa, general Lazarević nije bio kao komandant korpusa tu, rečeno mi je da ima problema na Košarama, da je situacija tamo nejasna i da imaju namere, da su me pozvali da bi me uputili u 125. motorizovanu brigadu da sagledam situaciju i da pomognem oko samih Košara i te akcije. Sa tim da sačekam generala Lazarevića koji će doći u toku večeri, da će me poblize upoznati sa situacijom u okolini, na Košarama i da onda sutaradan ujutro krenem za Đakovicu. To kad kažem da je bio 11., zašto sam to pamtio, to je bio Uskrs, najveći praznik hrišćana i stoga sam ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Recite nam, molim vas, šta ste vi radili oko 27. aprila?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ne mogu da se setim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne možete?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Mislim baš 27. ne mogu da se setim šta sam radio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Koja je bila vaša uloga u vezi sa incidentom koji je u međunarodnoj javnosti poznat kao masakr kod Meje (Meja) i Korenice (Korenice)? Šta ste vi radili u toj operaciji?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja nisam u toj operaciji ništa radio i ne znam u kojoj meri mislite da sam ja radio u toj operaciji. Ne razumem pitanje. Mislim ja sa tom operacijom nemam nikakve veze, to kažem, zato mi nije jasno pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Imate li bilo kakve dokumente iz kojih može da se vidi gde ste vi bili 27. aprila?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja nemam takve dokumente.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratimo se onda na Caglinskog, pre nego što završimo za danas. Mi znamo da je njegov iskaz o vama dat delimično na privatnoj sednici kako biste vi bili zaštićeni. Od kako je on dao taj iskaz, vaša supruga je u više od jednog navrata sa njim stupila u kontakt, zar ne?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Ja mislim da je dva puta stupila u kontakt.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kako bi se rekle neke kontradiktorne stvari. Sa jedne strane ona je tvrdila da je Caglinski vama uništio život time, to je rekla razgovarajući sa njim telefonom. Recite nam zašto je ona stupila u kontakt sa Caglinskim, šta je htela da kaže?

SUDIJA ROBINSON: Nismo dobili odgovor.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Odgovor je bio negativan. Dobro, možda moramo ponovo da prođemo kroz to. Dakle, sa jedne strane vaša supruga je Caglinskom telefonom rekla da je on uništio vaš život. Da li je to tačno?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, onda idemo na sledeće potpitanje, a to je, šta vi onda kažete, zašto je ona pokušavala da stupi u kontakt sa Caglinskim?

SVEDOK KOTUR – ODGOVOR: Prvo, moja supruga je poznavala Caglinskog, jer je ona radila u Izvršnom veću Kosova i Metohije gde sam ja imao svoju kancelariju i gde smo mi održavali svakodnevne sastanke. I on je nju upoznao i znao. I ona je stupila u vezu sa njime kada je čula da je gospodin Caglinski izjavio ovo šta je ovde pročitano sada, gospodin Milošević što je pročitao posle privatne sednice. I nije joj bilo jasno da je to mogao gospodin Caglinski reći, jer ona zna da su naši kontakti bili vrlo korektni i da nikakav nije ... Prvo da ja nisam mogao ovo izjaviti, jer nisam izjavio, nisam nikada znao da tako nešto postoji da može i to je bilo veliko iznenađenje i to je bio motiv zašto je on njega nazvala i to mu rekla. Inače meni niko nikakav život nije uništio, ja sam normalno penzionisan sa 57 godina života, 42 godine penzijskog staža, tako da nikakva ta konstatacija i taj komentar ... Nije moja supruga, niti je to istina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako biste mi dozvolili još dva pitanja kako bismo zaokružili ... Tačno toliko imamo vremena. Kontradiktorna stvar ...

SUDIJA ROBINSON: Moramo da završimo posle ovog pitanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. Hteo sam da kažem da je vaša supruga pozvala Caglinskog na ručak kod vas kući u Niš. Dobro, završićemo sa tim onda sutra ujutro.

SUDIJA ROBINSON: Sada ćemo da završimo sa radom za danas. Nastavljamo sutra ujutro u 9.00. Pukovniče, dajem vam naše standardno upozorenje da ne smete ni sa kim da razgovarate o vašem svedočenju. Rasprava je završena.